

**Váci Szakképzési Centrum
Boronkay György Műszaki Technikum és
Gimnázium**

Szakmai Program

Utolsó módosítás: 2020. augusztus 31.

Tartalomjegyzék

I.	AZ ISKOLA ADATAI	4
1.	AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE.....	5
2.	A MAI ISKOLA ÉS HOLNAP ISKOLÁJA.....	9
III.	AZ ISKOLA ÁLTALÁNOS NEVELÉSI-OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI CÉLJA	11
1.	A FENNTARTÓ CÉL- ÉS FELADAT-MEGHATÁROZÁSA.....	11
2.	ÁLTALÁNOS CÉLOK.....	11
3.	AZ OKTATÓ – NEVELŐ MUNKA KIEMELT ELEMEI.....	14
IV.	BEISKOLÁZÁS	18
1.	A KÖTELEZŐ TANÍTÁSI IDŐBEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	19
2.	KÖTELEZŐ TANULÁSI IDŐN TÚL IGÉNYBE VEHETŐ ISKOLAI SZOLGÁLTATÁSOK.....	19
3.	SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK ÉS A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓ KEZELÉSE.....	20
4.	VAKÁCIÓS ÉS TANÍTÁSI SZÜNNAPON ADOTT KÍNÁLATOK.....	20
5.	A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	20
6.	AZ ISKOLAPSZICHOLÓGUSI TEVÉKENYSÉG.....	21
V.	ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM	25
1.	HALLÁS-, LÁTÁS- VAGY MOZGÁSSÉRÜLT DIÁK.....	25
2.	KULTURÁLIS HÁTRÁNYOKKAL, TANULÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZSKÖDŐ TANULÓK RÉSZÉRE ÖSSZEFÜGGŐ PROGRAMOK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSA.....	25
3.	A MAGATARTÁSI ÉS BEILLESZKEDÉSI ZAVAROKKAL KÜZDŐ TANULÓK HELYZETÉNEK JAVÍTÁSÁRA TETT INTÉZKEDÉSEK.....	26
4.	ÉTNIKAI KISEBBSÉGI ÜGYEK KEZELÉSE.....	26
5.	ALAPÍTVÁNYAINK SEGÍTSÉGE.....	27
6.	PANASZTÉTELI LEHETŐSÉGEK.....	27
VI.	AZ ISKOLA ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE	28
1.	A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE.....	28
2.	AZ ÉRTÉKELÉS CÉLJA.....	28
3.	ALAPELVEK.....	28
4.	A TANULÓK MAGATARTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE.....	29
5.	A TANULÓ SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE.....	30
6.	TANTÁRGYI MINŐSÍTÉSEK.....	31
7.	OSZTÁLYOZÁS, ÉRTÉKELÉS, OSZTÁLYOZÓ, JAVÍTÓ ÉS PÓTLÓ VIZSGA.....	32
VII.	AZ OKTATÓI TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE	34
VIII.	AZ ISKOLA VIZSGARENDSZERE, TOVÁBBLÉPÉS FELTÉTELEI	36
1.	AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA.....	36
2.	A SZAKMAI KÉPESÍTŐ VIZSGÁK.....	36
3.	A SZINTFELMÉRŐ VIZSGA.....	36
4.	OSZTÁLYOZÓ VIZSGA.....	37
5.	ÁGAZATI ALAPVIZSGA.....	39
6.	A JAVÍTÓ VIZSGA.....	41
7.	A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	41
8.	ÉVFOLYAMISMÉTLÉS ALAPESETEI.....	41
IX.	A TANKÖNYV ÉS A TANESZKÖZ KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	43
1.	A TANKÖNYV KIVÁLASZTÁS ELVE, ÉS A TANKÖNYV FORGALMAZÁSA.....	43
2.	A TANESZKÖZ KIVÁLASZTÁS ELVE.....	43
X.	KÖTELEZŐ NEVELÉSI TÉMÁK AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÉS CSOPORTFOGLALKOZÁSOKON	45
XI.	A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI	47
1.	A SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	47
2.	A TÁRGYI FELTÉTELEK.....	47
3.	A FEJLESZTÉS IRÁNYAI ÉS FORRÁSAI.....	48

XII.	KÖRNYEZETI NEVELÉS- ÉS A KÖRNYEZETVÉDELEM ISKOLAI PROGRAMJA	50
1.	ALAPOK.....	50
2.	HELYZETKÉP.....	52
3.	ERŐFORRÁSOK.....	53
	<i>Feladat, szerepkör</i>	53
	<i>Erősségek</i>	53
4.	ALAPELVEK, CÉLOK	56
5.	TANULÁSSZERVEZÉSI ÉS TARTALMI KERETEK	58
6.	MÓDSZEREK.....	64
7.	TANESZKÖZÖK	65
8.	AZ ISKOLAI KÖRNYEZET	65
9.	KOMMUNIKÁCIÓ.....	66
10.	MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS / MINŐSÉGELLENŐRZÉS	66
11.	TOVÁBBKÉPZÉSEK.....	67
XIII.	AZ ISKOLA TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMJA	68
1.	TEHETSÉGGONDOZÁS AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN	69
2.	ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK TEHETSÉGGONDOZÁSA.....	69
3.	TEHETSÉGEK BEISKOLÁZÁSA.....	70
4.	TEHETSÉGGONDOZÁS SAJÁT DIÁKJAINK KÖZÖTT	70
5.	A TEHETSÉGGONDOZÁS INTÉZMÉNYI SZÍNTEREI.....	70
6.	VERSENYEZTETÉS, SZEREPELTETÉS	70
7.	ÚJ ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK ALKALMAZÁSA.....	71
8.	ELFOGADTATÁS.....	71
9.	TOVÁBBTANULÁS	72
10.	KOMMUNIKÁCIÓ.....	72
11.	SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	72
12.	ANYAGI FORRÁSOK	72
XIV.	AZ ISKOLAVÁLTÁSSAL ÉS A TANULÓ ÁTVÉTELÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK	74
XV.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	76
XVI.	VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK	77
XVII.	MÁSODIK VAGY HARMADIK IDEGEN NYELV TANULÁSÁNAK LEHETŐSÉGE	79
XVIII.	JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATOK	80

I. AZ ISKOLA ADATAI

1. **Az iskola hivatalos elnevezése**

Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium

2. **Az iskola alapítója, fenntartója és üzemeltetője**

Alapító: Vallás- és Közoktatási Minisztérium 1950.

Fenntartó: Innovációs és Technológiai Minisztérium

Váci Szakképzési Centrum

3. **Az iskola felügyeleti szerve**

Váci Szakképzési Centrum (VSZC)

4. **Az iskola működési területe**

Elsősorban Vác város, másodsorban Pest megye, de más megyékből is vehet fel tanulókat. Az iskola regionális beiskolázású. Országhatáron túlról elsősorban magyar anyanyelvű diákokat vehet fel korlátozott létszámban.

5. **Az iskola jogállása**

Az iskola a VSZC tagintézményeként működik. A vagyonnal a VSZC-vel történt megállapodás alapján gazdálkodik, de önálló költségvetéssel nem rendelkezik. Az intézmény vezetője az igazgató (tagintézmény vezetője), aki képviseli az iskolát és a közalkalmazottak felett munkáltatói jogot gyakorol.

6. **Az iskola székhelye**

2600 Vác, Németh László utca 4 – 6.

Tel.: 27/317-077, 27/311-413 Fax: 27/315-093

E-mail: boronkay@boronkay.hu.

7. **Kollégiumi elhelyezés lehetősége a diákok számára**

VSZC Bocskai István Kollégiuma (önálló tagintézmény)

2600 Vác, Brusznai Árpád u.1. Tel.: 27/317-938 Fax: 27/311-795

8. **Gyakorlati oktatás helye**

2600 Vác, Kossuth tér 1. Tel.: 27/317-886, 27/317-780 (illetve tanulói szerződések alapján az ehhez szükséges engedélyekkel rendelkező – elsősorban termelő tevékenységet végző - gazdálkodó szervezetek)

II. AZ ISKOLA BEMUTATÁSA

1. Az iskola rövid története

1950-1990

Iskolánk létrejötte és működése szorosan kapcsolódik a hazánkban és térségünkben kibontakozott iparfejlesztési törekvésekhez, és része a magyarországi középfokú műszaki szakember- és technikusképzésnek.

Az iskolánk szervezetileg 1950. augusztus 15-én alakult a Vallás- és Közoktatási Minisztérium rendeletére, mint a Váci Állami Gimnázium Ipari Gimnáziumának általános gépészeti tagozata. Az intézmény neve 1950. szeptember 1-én 21.sz. Általános Gépészeti Technikum lett.

A technikum három első osztályába 138 tanuló iratkozott be. Ebből váci lakos volt 31, a környező településekről járt be 32, a többi tanuló a külön igazgatás alatt működő Löwy Sándor Diákotthonban kapott elhelyezést. A tanév közben további beiratkozásra volt lehetőség, illetve a gimnáziumi osztályokból át lehetett lépni — különbözeti vizsga letételével — a technikum osztályokba. Ezzel a lehetőséggel élt is további 18 diák november 15-ig.

Önálló tantestülete az iskolának az első tanévben nem volt.

Alapvető fordulatot jelentett az iskola életében a Közoktatásügyi Minisztérium 1951. október 1-én kiadott határozata, amely szerint a technikum kikerült a gimnázium közös igazgatása alól, önállósult, s a tanárok közül Tódor László kapott megbízást az igazgatói teendők ellátására és az önálló tantestület megszervezésére. Ezzel egyidőben a Konstantin tér 6. sz. alatti épületet a benne működő technikummal együtt a Kohó- és Gépipari Minisztérium fennhatósága alá helyezték. Az iskola fenntartója előbb a Közoktatásügyi Minisztérium, majd a Pest megyei Tanács lett.

1952-ben államosították a váci Püspöki Hittudományi Intézetet, s annak épületét utalták ki a gimnázium és diákotthona elhelyezésére (Sztáron Sándor, majd Madách Imre Gimnázium). Az egyházi épületek államosítása után a technikum épületében működő gimnáziumot, valamint a Löwy Sándor Diákotthonban lakó gimnáziumi tanulókat átköltöztették a volt egyházi épületbe. Ezt követően — 1952-ben — a technikum harmadik tanévét már konszolidált körülmények között, tágas környezetben, a volt gimnázium közel 80 ezer forint ráfordítással korszerűsített, megszépített épületében, mint egyedüli használó kezdhette meg.

A Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium még 1950-ben elrendelte az iskola udvarában egy új műhelyépület megépítését. A műhelyépületet 1951. május 15. és 1952. június 6. között több kivitelező építette fel, közel 200 ezer forint költségen. A tanműhely felszerelése, gépek vásárlása jelentős anyagi eszközöket igényelt. Ennek hiányában az ország különböző vállalataitól kapott használt szerszámgépek kerültek elhelyezésre az új létesítményben.

A gyakorlati oktatás hatékonyságát és a szakemberképzés életszerűségét segítették elő azok a vállalati képzési- és munkakapcsolatok, amelyek a KGM 1227/1951.sz. alatt kiadott rendeletében fogalmazódtak meg.

Az iskola a patronáló vállalatoktól kapott bér munkák és önállóan készített tanműhelyi termelvények előállításával és produktív termeléssel képezte növendékeit. A nyári összefüggő termelési gyakorlatokat az ország különböző nagyüzemeiben töltötték tanulóink központilag irányított formában.

A Ságvári Endre Népi kollégium felszámolása és a gimnáziumi kollégium átköltözése után 1953. október 1-től a diákotthon is a Kohó- és Gépipari Minisztérium főhatósága alá került, elveszítette önállóságát és a technikummal közös igazgatás alatt újjá is szerveződött.

Az 1953/54-es tanévben a nappali tagozat 12 tanulócsoporthoz erőgépgyártó szakkal, a felnőttoktatás évfolyamonként 1-1 osztállyal — 20.sz. Dolgozók Gépipari Technikuma

elnevezéssel — működött. A felnőtt korú dolgozók képzésére létrehozott tagozat 1950. november 1-jén kezdte meg működését.

Az erőgépgyártó technikusok, s egyben az új technikum első érettségiző növendékei 1954 nyarán hagyták el az iskolát.

1955-ben az iskola felvette Lőwy Sándor nevét és az iskola új elnevezése Lőwy Sándor Általános Gépipari Technikum lett.

A KGM 1952-ben „Kiváló Tanuló” címet adományozott az arra érdemes tanulóknak, rendszeressé tették a formasapka és az iskolai sapkajelvény viselését. Vagyis az iskola első öt évében a nehézségek ellenére megteremtődtek a későbbi évek fejlődésének alapjai, s a technikum kivívta a város és a megye elismerését, s egyre inkább nélkülözhetetlen szerepet töltött be a megye ipari szakemberképzésében az iparfejlesztés kezdeti időszakában.

1958-59-ben 2,5 millió forint költséggel tatarozták az iskola és a diákothton épületét. A tanműhely épületének toldaléképülettel való bővítése, a gyakorlólhelyek kézi és gépi felszerelésének korszerűsítése, gyarapítása valamint a laboratóriumok létrehozása után a gyakorlati oktatásra szolgáló épület felvette a TANÜZEM nevet. A tanüzemben a 60-as évek végétől kezdődően egyre magasabb színvonalú és széleskörű igényes bér munka-tevékenység bontakozott ki, ami tovább javította az iskola és a megyei iparvállalatok kapcsolatát, kölcsönössé és sokágúvá fejlesztette azt.

1962-ben a dolgozók esti tagozata mellett megindult a technikusok képzése a levelező tagozaton is.

Az 1962/63-as tanévben felsőfokú technikumi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyam indult iskolánkban, amit 1963-66 közötti tanévekben a Bánki Donát Felsőfokú Gépipari Technikum Vácra kihelyezett képzése egészített ki. A kihelyezett, érettségire épülő felsőfokú szakképzés 1966-ban gép- és villamosipari szakokon a sikeres államvizsgák letétele után megszűnt.

A diákothont 1962 márciusában a KGM határozatával „Kollégium”-má nyilvánították.

A megnövekedett tanuló- és tanári létszám, a szerteágazó speciális szakmai, pedagógiai igények fogalmazták meg a kabinetrendszerű oktatás megteremtését. A különböző szakkabinetek kialakítása jelentős lépéssel vitte előre az elméleti oktatást és megtermékenyítően hatott a gyakorlati oktatásra és a laboratóriumi foglalkozásokra is.

Az 1969-ben életbe lépett iskolareform megszüntette a technikusképzést, helyette szakközépiskolai képzési célú osztályok szervezését rendelte el. Ez utóbbi forma teljessé válása maga után vonta az esti és levelező oktatás képzési jellegének megváltoztatását is.

Központi döntésre 1975-ben a KGM iskolafenntartói jogát átadta a Pest megyei Tanácsnak, amely 1978-ban a fenntartói jogot — felügyeleti jogát megtartva — Vác Város Tanácsára ruházta.

Az iskola képzési jellege 1978-ban újból megváltozott. A kiépülő szakmunkás képzési célú osztályok létesítése már gép-, műszer- és villamosipari szakokon indult meg. A klasszikus fémipari képzés mellett 1982-re teljessé vált a műszer- és villamosipari szakképzés. Az érettségiző osztályok ettől az időtől kezdődően az érettségi bizonyítvány mellé szakmunkás-bizonyítványt is kaptak marós, esztergályos, szerszámkészítő, mechanikai műszerész és elektronikai műszerész szakmákban.

A felnőttoktatás 1983-ban Szakmunkások Középiskolája 3 éves levelező tagozattal bővült, de több éven át folyt textilipari, vízügyi és gázipari szakemberképzés is. Általánossá lett a hegesztők, fűtők, hűtőgépezők, s az igénytől függően a művezetők betanító jellegű képzése és továbbképzése is.

Az iskola újabb, képzési profiljának megújítását szolgáló változásai a 80-as évek második felében indultak meg, és alapvetően érintettek minden területet. A több évtizedes technikusképzési hagyományokra és a kialakult gépész és elektronikai képzési tapasztalatokra építve állt át az iskola az 5 évfolyamos modellre, és újra általánossá lett a középfokú műszaki szakemberképzés. Ennek megfelelően új szakok képzése indult: 1983-ban a megújodást a gépszerkesztő képzés nyitotta meg, amit 1987-ben az automatizálási, 1988-ban a gázipari, 1990-ben a gépgyártástechnológiai-számítástechnikai technikusképzés követett.

Az első személyi számítógépek megjelenése az iskolában az elektronikai technikusképzés forradalmi változását hozta. 1988-ban megindult a számítástechnikai képzés is. 1989-ben a tanüzem tetőtér-beépítésével javultak a korszerű gyakorlati oktatás feltételei.

1990-2012

A rendszerváltás számos változást hozott nem csak a társadalom, de az iskola életében is. Szinte azonnal felmerült a névváltoztatás igénye. A Löwy Sándor (váci börtönben elhunyt fiatal kommunista) név leadásáról a tantestület nagy többséggel döntött. Átmenetileg a Váci Ipari Szakközépiskola nevet alkalmaztuk, amit 1992-ben cseréltünk le Boronkay Györgyre, iskolánk egykori tanárára.

Szakmai képzésben a legjelentősebb esemény ebben az időszakban a világbanki modellhez való csatlakozás volt, de még előtte az informatikus technikusképzés megújítása érdekében 1991-ben a paksi modell átvételével a számítástechnikai programozó képzést is beindítottuk.

1992-ben az iskolaépületben idegen nyelvi szaktantermek létesítése valósult meg, amit a német és angol nyelv oktatásának fontossága kényszerített ki. Ez lehetőséget adott az intenzív idegen nyelv oktatás (angol, német) és az ezzel összefüggő kéttannyelvű szakképzés kiépítésére, amely 1998-ban indul meg. A szakközépiskolai képzés mellett a gimnáziumi a város polgárainak kérésére 1996-2000 között lett teljes. Igaz, egyéb érdekcsoportok nyomására a fenntartó 1999-ben határozatban tiltotta meg az iskola számára gimnáziumi osztályok indítását. Így azokat a „szakma nélküli szakközépiskolai osztályok” váltották fel, egészen a 2011-2012-es tanévig, amikor ismét engedéllyel indulhatott a gimnáziumi képzés.

1992-95 között újabb szaktantermek (számítástechnika, automatizálási, CNC, gázipari) és elektronikai mérőlaborok következtek. A fizika, kémia, biológia és földrajz oktatása egyre bővülő eszközfeltétellel szolgálja a növendékek sokirányú felkészítését.

Közel másfél évi vándorlás és hontalanság után a kollégisták 1995 januárjában foglalták el végleges helyüket az iskolacentrum modern, 200 férőhelyes kollégiumában, amely az egykori laktanya területén megmaradt épület átalakításával valósult meg. A kollégium koedukálására 2003-ban került sor, egy időben az iskola kiköltözésével.

Az 1960-as évek sikertelen próbálkozása után 1994-ben kezdtük meg újra iskolánkban a felsőfokú képzés keretében a mérnök és közgazdász képzést a Gábor Dénes Főiskola kihelyezett tagozataként, amely 2007-ig működött, majd a csökkenő létszám miatt Budapestre lett telepítve.

2004-ben indult az érettségire épülő multémidás szak, melyet az iskolarendszerű oktatásból való törlés miatt lecseréltünk a mozgókép és animációs filmkészítőre, 2007-ben. Később ez a szak is a „leépítendő” besorolást kapta, így itt 2012-ben szerveztük az utolsó technikus vizsgát. 2007-ben indítottuk először a német nyelvi előkészítőben a kezdő szintű oktatást, majd a következő évben ugyanezt angolból is.

2008-ban kezdődött meg az angol kéttannyelvű programozó képzés, amelyet 2010-től ugyanilyen formában követett a környezetvédelem-vegyészeti alapképzés elindítása.

2009-ben még csak kísérleti jelleggel indítottuk a két éves technikus képzést azon diákok számára, akik nem szakirányból érkeztek a megjelölt szakra (főleg gimnáziumi érettségivel), de az egyre növekvő népszerűségnek köszönhetően 2012-2013-as tanévben már két osztályt indítottunk.

A 2009-2010-es tanévben a KMOP pályázaton elnyert 601 millió forintos támogatásnak köszönhetően a főépület 2300 m²-rel bővült, ahol új laboratóriumok, mérőhelyek, előadók és elméleti szaktantermek jöttek létre. Az utóbbi évtizedben ezen kívül is sok új létesítménnyel és pedagógiai lehetőséggel bővült, színesedett iskolánk belső élete: kondi-terem, könyvtár és olvasóterem, új előadótermek, szaktantermek, villamos laboratóriumok, stúdió, kábeltelevíziós rendszer, sportpályák, szakkörök, énekkar, zenekarok, sportszakosztályok, irodalmi bemutatók, szavalóversenyek, tanulmányi és szakmai versenyek. A korrepetálás mellett általánossá és

hatékonyvá vált a szintre hozás, a tehetséggondozás, az érettségire és felsőfokú tanulmányokra való felkészítés és a versenyeztetés is.

Sportversenyek országosan összesített rangsorában immáron 2002 óta folyamatosan a legjobb tíz között voltunk, többször dobogós helyen 2018-2019-2020-ban zsinórban háromszor lettünk országos elsők. Matematikából 2009-óta szinte minden évben volt dobogásunk az OKTV-n.

2008-2015 között (amíg indultunk) minden évben a legjobb tíz között szerepelünk a „Kutató Diákok Országos Egyesületének” ranglistáján, ahol 2009-ben listavezetők is voltunk.

De állandó tagjai vagyunk a TOP 10-nek az OKTV-ken elért eredményeink alapján is.

A szakmai versenyek kategóriájában sincs szégyenkezni valónk, hiszen többször kiérdemeltük a „legeredményesebb szakközépiskola” jelzőt az OSZTV-ken elért eredményeken. Minden általunk oktatott szakmából van győztesünk a 2008-2012-es időszakból, sőt informatikából és elektronikából az is előfordult, hogy a dobogó mindhárom fokán a mi diákunk állt.

2013-tól

2013. január 1-én szűnt meg a városi fenntartás és többszöri módosítás után ez év július 1-től kerültünk a megyei központú Ceglédi Tankerülethez. Ennél is nagyobb, máig ható problémát okozott a gazdasági önállóság elvesztése és a szakképzési alap beközpontosítása. Azóta szinte semmilyen fejlesztés nem történt az iskolában, vagy ami igen, az saját erőből, szülői és céges összefogásokkal (két kosárlabda pálya, futósáv, kamerarendszer, szabadtéri kondi park, öltözők, számítógépek, nagyképernyős tv-k, mobil lelátók). Némi javulást az hozott, hogy 2015. július 1-től átkerültünk a Váci Szakképzési Centrumhoz. Bár fejlesztések ezt követően sem voltak, de legalább a legalapvetőbb karbantartásokra és a képzésben felhasználandó anyagokra jutott pénz. 2018-tól a legfelsőbb szintű fenntartónk a Nemzetgazdasági Minisztérium helyett az újonnan létrejött Innovációs és Technológiai Minisztérium lett. 2020. július 01-től a szakképzés újabb átalakításának egyik következménye, hogy az iskola dolgozói elvesztették a közalkalmazotti státuszukat.

Képzési szerkezetben is jöttek újabbak. 2015-ben a gimnáziumi képzésünk megmentése érdekében bevállaltuk a kéttannyelvű képzést, amelyet fenntartói kérésre 2017-ben természettudományos orientáltságú (emelt óraszám biológiából és matematikából) gimnáziumi képzésre változtattuk, amely 2019-től általános tantervűre módosult, ami egyébként 2015-ig egyébként is volt. 2016-ban hirdettük meg szintén fenntartói kérésre a vegyész képzést. 2019-ben pedig a sportedző-spotszervezői képzést, mellyel elsősorban a környéken működő, magas színvonalú sportolást biztosító azon jó képességű tanulóknak akartunk belépési lehetőséget biztosítani hozzánk, akik a hagyományos szakmai képzést nem érzik magukhoz közelinek, de gimnáziumba se akarnak járni.

2020. szeptember 1-től felmenő rendszerben indult a kötelezően öt éves technikus képzés, amelyhez óriási munkával készültek el az iskolán belül alkalmazandó szakmai tartalmak.

A 2010-es éveket kiemelkedően eredményes tehetséggondozás jellemzi, hiszen a legmagasabb szintű versenyeken szereztünk nagy számban országos döntős, sőt dobogós helyezéseket. Szakmai területen (OSZTV, SZÉTV, ÁSZÉV) minden évre jutott dobogós helyezés, sőt elektronikából és informatikából volt olyan, hogy a dobogó mindhárom fokán a mi diákunk állt. Közismereti területen a legmagasabb szintű verseny az OKTV, ahol matematikából minden évben volt dobogásunk, sőt itt is előfordult, hogy mindhárom dobogós a mi tanulóink volt. De e mellett időről időre más tantárgyak is képviseltették magukat az elit mezőnyben: fizika, informatika, biológia, kémia, idegen nyelvek. Ez utóbbi 2020-ban különösen sikeres volt, mert mindhárom nálunk tanított idegen nyelvből (angol, német, francia) volt dobogásunk. Nem vagyunk sportiskola, mégis három egymást követő évben (2018-2019-2020) nyertük el az országos összesített diákolimpiai pontverseny alapján a legeredményesebb középiskola címet, de az ezt megelőző 10 évben is mindig dobogós helyen zártunk.

Összességében elmondható, hogy az iskola mindenkor fogékony volt az újra, a változásra. Sokágú kapcsolatrendszer épített ki elsősorban váci és Vác környéki intézményekkel, gazdálkodó szervezetekkel, sport és civil egyesületekkel, egész társadalmi környezetével.

Számtalan városi, megyei, országos és nemzetközi szakmai, tanulmányi, kulturális és sportsiker, kitüntetés és elismerés fémjelzi, dokumentálja a magas szinten képzett, elkötelezett tantestület munkáját és a tanulóifjúság szorgalmát, céltudatos törekvését.

Az iskola mindig is fontos küldetésének tekintette a növendékek felsőfokú tanulmányokra való felkészítését, technikussá válását és művelt állampolgárrá nevelését.

Az iskolaalapítás óta (1950-től) eltelt időszakban megteremtődtek a gépipari, elektronikai, számítástechnikai, műszeripari és környezetvédelmi vegyész, sport technikusképzés tárgyi és személyi feltételei, valamint sokágú kapcsolatai. Közkedvelté vált a gimnáziumi jellegű oktatás és nagyon sikeres a tehetséggondozás, a nyelvvizsgákra való felkészítés. Az iskolára mindvégig a társadalmi és gazdasági környezethez, a gyorsan változó gazdaság és munkaerőpiac igényeihez való rugalmas alkalmazkodás, a nyitottság, a gazdálkodókkal való aktív és sokoldalú együttműködés volt a jellemző. Az intézmény erre a széles bázisra építve, a hagyományokból táplálkozva teljesíti feladatait, végzi eredményesen oktató-nevelő munkáját, teljesíti feladatait.

2. A mai iskola és holnap iskolája

A közoktatáson belül a középfokú szakképzés sajátos, függő helyzetben van. Mozgásterét, lehetőségét, egyben célját és tennivalóit behatárolja a gazdaságpolitika (tulajdonviszonyok, technikai, technológiai változások), szociálpolitika, az oktatás- és művelődéspolitikai koncepcióra építve regionális, helyi és iskolai érvényű programot kell kidolgozni a társadalmi, gazdasági és munkaerő-piaci változások figyelembevételével. Az iskola helyi irányítása, a gazdaság és a fenntartó anyagi helyzetétől erősen függő volta miatt, az abban folyó tevékenységeket (oktatást, nevelést, képzést, fejlesztést, a szakmastruktúrákat, a felkészítés színvonalát és hatékonyságát stb.) nem minősíthetjük elszigetelten, vagy általános kritériumok szerint, hanem csak annak alapján, hogy sikeresek voltak-e válaszaik a társadalmi, politikai, gazdasági, munkaerő-piaci, egyéni egzisztenciális kihívásokra. Sikeresen alkalmazkodott-e a folyamatosan változó körülményekhez, teljesíteni tudta-e alapfeladatát, képzési célját.

Vagyis az iskola eddigi munkáját több más mellett az is minősíti, hogy mennyire volt képes előre látni, érzékelni a bekövetkező változásokat, annak elébe menni, és ennek alapján saját stratégiáját, taktikáját és döntéseit a változásokkal összhangban hogyan hozta meg, s mindezt hogyan teljesítette.

Iskolánk mindig is céltudatosan törekedett megszilárdítani elért oktatási, nevelési és képzési színvonalát, eredményeit megtartotta, tovább építette rugalmasságát és nyitottságát a változásokra. A közismereti és szakelméleti oktatás mellett a gyakorlati képzés feltételrendszerének folyamatos fejlesztésével megteremtette egy szélesebb alapú, többágú, a csúcstechnológiák irányába mutató korszerű technikai munkakultúra oktatásának alapjait. A szakmunkásképzési célú képzési formákat előbb középfokú képzési célúra sikerült változtatni, majd uralkodóvá tettük az emelt szintű technikusképzést.

Az intézményben kialakult nevelési gyakorlat a korlátozott lehetőségek mellett is pedagógiai eszközökkel biztosította — az állandósult társadalmi és pedagógiai értékzavar ellenére — a tudás konvertálhatóságát, vagyis valóságos tudást, maradandó kultúrát adott, céltudatosan válogatott, s ennek megfelelően alapvetően stabil nemzeti és emberi értékeket közvetített. A végzős növendékek társadalmi beilleszkedési zavarokkal nem küszködnek. A kialakított nyitottságuk, igény szintjük, ambíciójuk alapján az érettségizők jelentős számban jutnak be különböző felsőoktatási intézményekbe (a nálunk érettségizettek kb. 90%-a, beleszámítva a technikus évet követően bejutókat is). Kiemelt figyelmet fordítunk a nyelvtanításra, melyet sávós formában valósítjuk meg. Ennek fontos következménye, hogy a nálunk végzettek kb. 80%-a még a középiskolai éveik alatt legalább középfokú nyelvvizsgát szereznek.

Az iskola növendékei, a különböző közösségek és csoportok mentesek a fiatalkori devianciától, a különböző szélsőségektől. Az iskolai és a kollégiumi nevelés egészének helyzete, kialakult értékrendje — a magatartás és viselkedéskultúra normarendje, annak elfogadása és

elfogadtatása segítette és jó irányba fejlesztette a tanár- diák- szülő viszonyt. Az intézmény oktatási-nevelési és képzési eredményei, kialakult igény szintje elismert bizalmat keltett a szülőknél és a helyi közvéleményben, kellő garanciát teremtett a tovább lépéshez, az új társadalmi és nemzeti értékek befogadásához, közvetítéséhez.

A jelentős létszámú tantestület (óraadókkal és rész munkaidősökkel együtt jellemzően évről évre 100 fő feletti a létszám) összetételével, emberi és szakmai értékeivel, gyermekközpontúságával, komoly szellemi erő képvisel a megyében és a városban egyaránt. A testület fogékonysága az újra, tenni akarása az eredmények érdekében és felelősségérzete diákjaiért fejlett, aminek talaján képes az oktatási és szakképzési törvényekben megfogalmazott változásokat végrehajtani. Képes közvetlen pártpolitikai beavatkozástól mentesen az önállóság kiteljesedésével az iskola elé állított követelményeket teljesíteni, a helyi nevelési rendszer körvonalait megfogalmazni, illetve az oktatással, neveléssel, képzéssel kapcsolatos igényeket egyeztetni és a helyi szintű közmegegyezésből származó, iskolára jutó feladatokat megoldani.

Az iskola kapcsolatai a helyi társadalommal és szervezetekkel, a fenntartó önkormányzattal, a politikai pártokkal, a gazdálkodó szervezetekkel, a közművelődési, közoktatási és tudományos intézetekkel rendezett és széleskörű, az iskola belső autonómiáját nem sérti, a kölcsönös bizalomra és érdekazonosságra épített. Az utóbbi években kiépült új típusú pedagógiai megoldások és kapcsolati formák (tehetség gondozás, pályaválasztási akciók, országos és nemzetközi versenyek, elért eredmények) tovább szélesítették, erősítették iskolánk jó hírnevét. Az iskola kisugárzó hatása elsősorban Pest megyére és dél-Nógrádra terjed ki, de hírünk egyre terebélyesedik országszerte.

Az iskola nyitottságából, elkötelezett pedagógiai törekvéseiből adódóan szabad teret engedett, s segítséget adott a középfokú szakképzés megújítását akaró tanári törekvések megvalósításához (tehetség gondozás, nyelvoktatási kísérletek, technikusképzés, tankönyvírás, diákönkormányzat, iskolaújság, anyanyelvi oktatás megújítása, rugalmasan kezelt tanterv és -óraterv alkalmazása –a törvényi korlátok között-, újabb szakmai képzettségek megszerzése, tudományos fokozatok elérése stb.).

A tanulók szociális összetétele alapvetően nem változott. Továbbra is jellemző az, hogy az igényes, érettségizett szakmunkások, termelésirányítók, műszaki szakalkalmazottak, állami hivatalnokok, a műszaki értelmiség és a pedagógusok gyermekei alkotják iskolánk derékhadát, de megjelentek a humán- és vezető értelmiség, a vállalkozók gyermekei is. Az utóbbi években emelkedett a leánytanulók száma, ami újabb nevelési feladatok mellett pozitívan hatott a diákság egészére.

Fontos szerepet szánunk a felsőfokú intézményekkel kiépített kapcsolatainknak, ezen belül is a műszaki és természettudományos képzést folytatókkal. Több közös programot szervezünk. Hallgatókat fogadunk gyakorlatokra, sőt együtt dolgozunk a középiskolai tanulmányok beszámíthatóságán a felsőoktatásban.

Iskolánkban a korábban jelentős létszámú, érettségire felkészítő esti tagozatos képzés 2013-ban befejeződött. Ez felnőttoktatás, majd 2020-tól felnőttképzés formájában indult újra két éves szakmai képzéssel, de itt az érettségi megléte már belépési feltétel volt. A képzési paletta bővítése fenntartói hatáskör, de időről időre mi is előállunk új ötletekkel.

III. AZ ISKOLA ÁLTALÁNOS NEVELÉSI-OKTATÁSI ÉS KÉPZÉSI CÉLJA

1. A fenntartó cél- és feladat-meghatározása

A 2012. december 31-ig fenntartóként eljáró Vác Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 95/a/2009. (V.21) sz. képviselő-testületi határozatával az iskola feladatát és alaptevékenységét a módosított alapító okiratban, az alábbiakban határozta meg, melyet a KLIK Ceglédi Megyeközpontú Tankerülete jóváhagyott és a Váci Szakképzési Centrum 2015. július 1-én átvett és a jogszabályi előírásokat követve elnevezéseiben részben módosított:

Az intézmény illetékességi és működési köre:

Főleg regionális jellegű, közszolgáltatást biztosító középfokú közoktatási intézmény, amely azonban a kollégiumi háttérnek köszönhetően az ország egész területéről fogadhat diákokat, sőt a fenntartóval egyeztetett módon akár határainkon túlról is..

Intézmény egységei: Gimnázium
 Technikum
 Tanműhely
 Felnőttképzés

Az intézmény típusa, besorolása:

Típusa:

Gimnázium, Technikum, Két tanítási nyelvű középiskola

Közoktatási és szakképzési ellátást végző közszolgáltató költségvetési szerv

Elméletorientált képzés esetén a szakmai alapismeretekből tett érettségivel FEOR számot kapnak a diákok, amely „bizonyos” munkakörök betöltésére jogosítja fel őket. Azonban mindenki számára a technikus képzést preferáljuk.

Ágazati képzéseink a 9. évfolyamtól kezdődően: gépészet, elektronika, informatika, vegyipar, környezetvédelem, vízgazdálkodás, sport

OM. azonosítója: 203065 (régi: 032566)

Évfolyamainak száma: 7 /maximum/

Szakfeladat rendje a kiegészítő tevékenységekkel együtt az éppen aktuális alapító okiratban olvasható.

Az intézmény (fenntartó által) nappali tagozaton maximált tanulói létszám és csoportszáma:

Főépületben lévő tanulói létszám: 1050 fő
Tanüzemben lévő tanulói létszám: 250 fő
Osztályszintű csoportok száma: 40 csoport

Az intézmény feladatellátásához rendelkezésére bocsátott önkormányzati vagyon:

A Vác, Németh L. út 4- 6. sz. alatti 1899/30. hrsz. ingatlanon található iskolaépület, díszterem, könyvtár, tornaterem, laboratóriumok, raktárak, tálalókonyha, ebédlő a hozzátartozó sportudvarral.

A Vác, Kossuth L. tér 1. sz. alatti 3162/2. hrsz. ingatlanon található tanműhely és elméleti oktatási helyiségek

2. Általános célok

Az alapító okiratban megfogalmazottakat, továbbá a helyi tanterv és képzési tantervek követelményeit is figyelembe véve a tantestület az iskola nevelési-oktatási és képzési célját az alábbiak szerint foglalja össze, határozza meg.

- Az iskolában folyó pedagógiai folyamatnak elsősorban az értelemi fejlesztést, az oktatással együtt a nevelést, az érzelmi és akarati élet formálását, a felelős társadalmi és állampolgári életre való felkészítést kell szolgálnia. Ennek megfelelően az iskola fő feladata: az általános emberi - polgári értékek — az igazságosság, a szépség és a jószág — továbbadása, az iránta való elkötelezettség kialakítása, elmélyítése. A tanítás fő célja: gondolkodni, beszélni és cselekedni tanítás, ami a tudományok, a művészetek, a testkultúra (sport)— s általában az emberi kultúra tanításán, az értékteremtésen és az alkotómunka révén valósítható meg.
- Az intézmény alapfeladatának tekinti a technikumban elsősorban a szakirányú, a gimnáziumban a szakképzést nem folytató formátumban a többirányú továbbtanulásra történő felkészítést. Kiemelt hangsúlyt kap a tehetséggondozás és az idegen nyelvek oktatása.
- A szakképző szakaszban a kor követelményeinek megfelelő magas színvonalú, szilárd alapokon nyugvó alap- és speciális szakmai ismeretek elsajátíttatását és ennek megfelelően technikusok képzését kell biztosítani. Az iskola felkészít emeltszintű érettségi vizsga letételére, a tanulók igényétől, a törvényi előírásoktól (lehetőségektől) és fenntartói utasításoktól függően.

Ennek értelmében biztosítani kell:

- a nemzeti kultúránk alapvető értékeinek ismeretét, megbecsülését és védelmét,
- az egyetemes emberi kultúra — kiemelten az európai kultúra — ismeretét, elfogadását,
- a hatékony ismeretszerzést, a tanulási képességek és készségek elsajátítását,
- a társadalmi szolidaritás elmélyítését, kellő tolerancia alapozását,
- az önművelődési igény és képesség kialakítását,
- az értékteremtő fizikai és szellemi munka vállalását és megbecsülését,
- az ismeretek önálló alkalmazására való képesség elmélyítését,
- a kreatív és problémamegoldó gondolkodás kialakítását,
- az önfegyelmet, önismeret és bizalom képességének kialakítását, elmélyítését,
- az önálló értékítélet és döntési képesség megalapozását,
- a felelősségtudat elmélyítését és vállalását,
- a segítőkész viselkedés és együttműködési készség kialakítását,
- a testi és lelki egészség elmélyítését,
- a tehetségek fokozott felkutatását és gondozását,
- a szociális hatások leküzdésében való aktív közreműködést.

A feladatok konkrét meghatározása:

Ismerjék meg és becsüljék nemzeti kultúránk értékeit, a kiemelkedő magyar személyiségek tevékenységét, munkásságát. Legyenek tájékozottak hazánk földrajzában, irodalmában, művészetében, történelmében, tudományos és technikai eredményeiben, a mindennapi életében. Becsüljék és ápolják anyanyelvünket, fordítsanak gondot a kultúrált nyelvi kifejezésre.

Ápolják településük, lakókörnyezetük, iskolájuk neves (névadó) személyiségeinek emlékét. Tárják fel szűkebb lakókörnyezetük hagyományaink kulturális értékeit, népi kultúráját, őrizték ezeket a hagyományokat és legyenek képesek azok továbbadására. Legyenek nyitottak a környezetükben élő más népcsoportok, a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások: a másság elfogadása.

Törekedjenek a közös európai értékek megismerésére. Becsüljék meg az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, és értékeljék azt, hogy a mi nemzeti kultúránk is hozzájárult mindezekhez az eredményekhez, része az összeurópai kultúrának. Legyenek képesek a valódi értékek és az értéktelen tendenciák megkülönböztetésére. Fogadják kritikával a kulturális és gondolkodásbeli „divatokat”. Ápolják kapcsolataikat más nemzetek fiataljaival,

ismerjék meg mindennapjaikat, gondolkodásmódjukat, kultúrájukat, és legyenek készek népünk szokás- és gondolkodásmódjának másokkal való megismertetésére.

Váljanak érzékennyé környezetünk állapota iránt. Legyenek képesek a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére. A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

Sajátítsák el az eredményes tanulás módszereit és technikáját, ezen belül az egyénre szabott tanulási módszereket, az emlékezet fejlesztésének metódusait és a rögzítés célszerű eljárásainak módozatait. Tegyenek szert megfelelő önállóságra a tanulás időbeli és sorrendi eltervezésében, a kedvező külső körülmények megteremtésében.

Az ismeretszerzés, a tanulás személyiségüknek megfelelő technikáinak és módozatainak elsajátítása nyomán ízeljék meg az ebből fakadó sikerélményt és annak az önbecsülésre gyakorolt pozitív hatását. Ismerjék meg a tudás örömét, építsék be értékrendjükbe a műveltség rangját. Legyenek tisztában azzal, hogy a műveltség olyan érték, amelyet egész életük folyamán gyarapítaniuk érdemes, valamint azzal, hogy a műveltség nem a gyakorlati haszonszerzés mértékével mérhető, hanem gazdagítja személyiségüket, tartalmasabbá teszi emberi kapcsolataikat, harmonikusabbá teszi viszonyukat önmagukhoz és a világ jelenségeihez.

Törekedjenek sokoldalú műveltségre, lássák be és tapasztalják meg, hogy ezzel közelebb jutnak a világ sokszínűségének megismeréséhez és megértéséhez, önmaguk helyének megtalálásához.

Legyenek képesek hosszú távú céljaikat a pillanatnyi érdekeik fölé emelni. Viseljék el fegyelmezetten a kudarokat, és a sikertelenség sarkallja őket további erőfeszítésekre. Tanulják meg, hogy az ismeretszerzés időt, fáradságos munkát, sok lemondást és önfegyelmet követel.

Ismereteik gyarapítása mellett alakuljon ki bennük az igény a megtanultak önálló alkalmazására, újabb összefüggések felismerésére. Tapasztalati úton ismerjék fel, hogy „felfedező tanulás”, a jelenségek több szempontú megközelítése, viszonyítása és a rendszerezés fejleszti a problémamegoldó gondolkodást, felkelti az öntevékenység igényét, segíti az önálló értékítélet kialakulását.

Becsüljék a munkát, mint értékteremtő tevékenységet, maguk is törekedjenek alkotó munkára. Tapasztalják, hogy az alkotó tevékenység közelebb viszi őket önmaguk megismeréséhez és megvalósításához, gazdagítja személyiségüket. Tartsák tiszteltben a saját és mások szellemi és fizikai alkotó tevékenységét, becsüljék annak értékét.

Törekedjenek önmaguk árnyalt és sokoldalú megismerésére, reális önértékelésre. Legyenek tisztában saját képességeikkel és készségeikkel, teljesítőképességük határaival, tehetségükkel és hiányosságaikkal. Ragadják meg az alkalmat, hogy kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területen, ezáltal is segítve pályorientációjuk kialakulását és megszilárdulását. Reális önértékelésük segítse őket abban, hogy kiegyenlítsék környezetük túl- vagy alulértékelő gesztusainak káros következményeit: az önteltséget illetve a kisebbségi érzést. Tapasztalják meg, hogy a reális önértékelés kialakítása révén sajátíthatják el mások helyes értékelésének képességét is.

A diákokban jellemzően felerősödő önállósulási vágy konfliktusainak feloldására sajátítsák el az ítéletalkotás képességét, legyenek képesek konfliktushelyzetekben a helyes döntésekre, illetve döntéseik felülvizsgálatára. Legyenek készek arra, hogy megismerjék és megfontolják mások értékítéletét és szembesítsék azt a sajátjukkal. Mindehhez sajátítsák el az önfegyelem képességét.

Legyenek alkalmasak a globális értékrend elsajátítására és elfogadására, ami megalapozza a sajátos, egyéni értékrend kialakulását is. Ismerjék meg és sajátítsák el a szociális viselkedés alapvető szabályait, hogy megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét és jelentőségét.

Egyéni értékrendjükben kapjon kiemelkedő helyet a humanizmus és az egymásért érzett felelősség. Legyenek tisztában azzal, hogy felelősek cselekedeteikért, döntéseikért, természeti, tárgyi és emberi környezetükhöz való viszonyukért. Hassa át felelősségtudat a baráti és párkapcsolataikat, a családjukhoz való viszonyukat.

A szociális készségek eredményes fejlesztése következtében sajátítsák el a segítőkész viselkedés normáit, a segítő együttműködés, a demokratikus vezetés és a tisztességes versengés képességét. Családi kapcsolataikban törekedjenek segítőkész magatartásra. Ezzel együtt lássák be, hogy az egymás közötti optimális kölcsönhatások kialakításán belül nagy jelentősége van a pedagógusok és a tanulók közötti pozitív szociális kölcsönhatásnak. Tapasztalják meg, hogy a nevelés nem egyéb, mint a gondozási hajlamból fakadó segítő viselkedés, tevékenység, azaz segítő együttműködés.

Sajátítsák el a kommunikáció optimális képességét. Legyenek tisztában azzal, hogy a kommunikáció fogalma nem csupán a nyelvi kifejező rendszerrel való érintkezést jelenti, hanem érzelmi kapcsolatteremtést is. Sajátítsák el az érzelmi kötődés képességét, törekedjenek dominánsan pozitív érzelmi kontaktus kialakítására a kisebb és a tágabb közösségükben. Törekedjenek a szóbeli kommunikáció alapvető készségeinek: a meghallgatás (odafigyelés), az érdeklődés, a kérdés és a kérés, a meggyőzés, az elismerés és a bírálat készsége, a társalgási és a vitakészség elsajátítására.

Legyenek képesek az egészséges életvitel kialakítására. Használják ki a testedzésre, az egészséges testi fejlődésre nyújtott lehetőségeket, kerüljék a káros szenvedélyeket. Ismerjék meg a betegségek, balesetek elkerülésének és az egészség megőrzésének módzatait. Érezzék felelősséget környezetük egészséges életvitelére is. Tanúsítsanak elfogadó magatartást sérült, beteg vagy fogyatékos embertársaik iránt. Legyenek tisztában azzal, hogy a lelki egészség védelme, a belső harmónia megteremtése kihat egész tevékenységükre, teljesítőképeségükre, teljes emberi fejlődésükre.

3. Az oktató – nevelő munka kiemelt elemei

Az általánosan megfogalmazott célok és az alapjukat képező értékek az általános emberi normákból és a változó társadalom elvárásaiból lett levezetve. Az általános célkitűzéseket az alábbi érték - cél - feladat rendszerben lehet megvalósítani.

<u>Érték</u>	<u>Cél</u>	<u>Feladat</u>
1. Erkölcsi alapok	Fogadják el hogy van az emberi együttélésnek általános követelmény- és szabályrendszere. Ez az erkölcs ami az ember személyiségének legfontosabb alkotóeleme. Erre, mint alapra támaszkodik az általános műveltség. Csak ezek birtokában rendelkezhet az ember „teljesítőképes” szaktudással. Célunk a máság elfogadtatása és a szabadság helyes elvi és gyakorlati alkalmazása. Rá kell mutatnunk a társadalmi szolidaritás és együttműködés nélkülözhetetlenségére.	A tanárok minősítési- és követelmény-rendszerét is erkölcsi és szakmai alapon kell összeállítani. Figyelembe kell venni, hogy a szakmaiság nem valósul meg erkölcsi alapok nélkül. A tanulókkal szemben támasztott követelményeket, a belső szabályokat ugyanilyen alapon határoztuk meg. Alapvetőnek és elsődlegesnek tekintjük a személyes példamutatást. A tanulók világnézeti és információs szabadságának megtartásával mérsékeljük az információs nyomást, és szűrjük a felhívásokat.

<p>2. Pályaválasztási érettség</p>	<p>A tanulók a 10. évfolyam végéig ismerjék meg, hogy a pályaválasztásban saját személyiségük a döntő. Tanulják meg, hogy a munkával és az étellel való elégedettség attól függ, hogy milyen mértékben talált rá az egyén érdeklődési körének, képességeinek, személyiségjellemzőinek és értékítéleteinek hasznosítására.</p>	<p>A pályaalkalmasságból, pályaorientációs és más orientációs órák önismereti foglalkozásaira támaszkodva feltárjuk a személyes alkalmasságot. A szükséges mértékben és esetekben segítjük az előzetes választás tudatos és megalapozott módosítását. A tanulók végleges döntését jövőjüket illetően a 12. évfolyamban várjuk el.</p>
<p>3. Pályaérettség</p>	<p>A technikus képesítő vizsgáig tegyék magukévá a tanulók azt az elvet, hogy a pályaválasztás nem egyszeri esemény volt. Azt a pályán való fejlődés fogalmával és tevékenységi körével kell helyettesíteni. Ismerjék fel, hogy csak az önképzésre, továbbképzésre és szükség esetén átképzésre kész szakember érvényesül a munka világában. A pályaérettségen belül részcélnak tekintjük a pályatervezési készség, az aktivitás, az információs készség, a döntési képesség és a realitás orientáció elérését a technikus vizsgáig (14. év végéig).</p>	<p>A pályaorientációs és az osztályfőnöki és a szakmai alapozó órákon beszélgetések és más alkalmak során felkészítjük a tanulókat a munkaerőpiacon való helytállásra. Alapos pályaismeret nyújtása mellett munkaerőpiaci ismeretek és technikák tanításával biztosítjuk a pályaérettséget. Tapasztalatszerzést pedig üzemlátogatásokon és a szakmai gyakorlatokon biztosítunk a számukra.</p>
<p>4. Testi - lelki egészség</p>	<p>Tegyék magukévá és élelve a tanulók, hogy a jó egyéni és társas közérzet alapja a személyiség működésének alapfeltétele, a testi és lelki egészség. Ismerjék fel, hogy ez az egyéni fejlődés alapja is. Fogadják el az életmód tudatos meghatározásának fontosságát. Legyenek fogékonyak a sport és a művészetek iránt.</p>	<p>A mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása és az erre való ösztönzés tervezési és napi munkafeladat. Támogatjuk a sportegyesületekben való szereplést. Segítjük az iskolai versenyek öntevékeny szervezését és a kirándulásokat. Négy évszakos tábort és túrákat szervezünk. Művészeti napokat, kiállításokat, múzeum- és színházlátogatásokat szervezünk</p>

<p>5. Munka és minőség</p>	<p>Következetes nevelőmunkával el kívánjuk érni, hogy a tanulók már az iskolában, majd azt követően is a munkát tartsák a siker, az érvényesülés és a helytállás alapjának. Ismerjék fel, hogy a minőség az élet általános jellemzője és értéke. Fogadják el, hogy az önmagukkal szemben támasztott követelmények jelentik a társadalommal szembeni elvárások alapját.</p>	<p>Feladatunk minden tanórai és az azon kívüli tevékenységben az igényességre való ösztönzés. A feladat választásoknál, főleg az intellektuális képzésben, építeni kell a tanulói aktivitásra. Erkölcsei elismerésben kell részesíteni minden kiemelkedő teljesítményt. A tanári munka minőségével is folyamatosan példát kell mutatni.</p>
<p>6. Kommunikációs készség</p>	<p>Az emberi és szakmai együttműködés nem valósítható meg nyelvi és más kommunikációs készségek nélkül. Ezért célunk az anyanyelvi, az idegen nyelvi és szimbolikus nyelvi kultúrák értékeinek közvetítése. A nyelvi kommunikáció mellett biztosítjuk a formalizált nyelvek elsajátítását, a technikai kommunikációs készség kialakítása érdekében. Segítjük a szociális kommunikáció elemeinek elsajátítását is.</p>	<p>Elsajátítatjuk és megköveteljük a szép magyar beszédet és a szakmai nyelvet. Biztosítjuk a könyvtár- használatot a média elemekkel együtt. Biztosítjuk az internet hozzáférést a tanulók számára. A szociális kommunikáció kialakítását helyzetelemzésekkel és helyzetgyakorlatokkal segítjük, tanítási órákon és azon kívül is.</p>
<p>7. Állampolgári aktivitás</p>	<p>Célunk az iskolai közélet feltételeinek biztosítása és formálása annak érdekében, hogy erre támaszkodva a tanulók szívesen vállalják állampolgári jogaik gyakorlását és felkészülhessenek döntéseik vállalására.</p>	<p>A diákönkormányzat és más diákszervezetek munkájának segítségével kívánjuk ezt a célt megvalósítani. Ezt segíti az állampolgári ismeretek életszerű tanítása a tanórákon. Minden szaktanár feladata, hogy órán kívüli munkájával és személyes példamutatásával ösztönözze az iskolai közösségi élet fejlődését, mert ez a közösségi élet az állampolgári aktivitás alapja.</p>
<p>8. Alkotóképesség</p>	<p>Az eredmény érdekében való tervszerű és kitartó munka vonzóvá tétele is fontos</p>	<p>Az egyes tantárgyak oktatása magában foglalja a tárgy sajátos tanulási</p>

	<p>nevelési cél. El kívánjuk érni, hogy a tanulás is alkotó jellegű, és ne reprodukív legyen. Fejleszteni kell a tanulók problémamegoldó képességét. Fokozni kell az absztrakciós képességet. Növelni kell az alkotómunka iránti vágyat és a jogos elismerés iránti reális igényt.</p>	<p>módszereinek megtanítását is. Az elméleti és a gyakorlati képzésben fokozzuk a problémaorientált projektek arányát. Ösztönözzük a tanulmányi és alkotóversenyeken való részvételt. Fokozottan kell támogatni a részvételt vállaló tanulókat. Teret biztosítunk az egyéni törekvéseknek és példaként kezeljük az eredményes eseteket és személyeket.</p>
<p>9.A tehetség kibontakoztatása</p>	<p>Célunk, hogy az intézmény tehetséggondozó csapata képes legyen az adott gardneri területeken mutatózó átlag feletti, általános és/vagy speciális képességet, feladat iránti elkötelezettséget, kreativitást azonosítani, komplex fejlesztési programot megtervezni és megvalósítani, továbbá tanácsadást nyújtani a különböző tehetség típusokba sorolható tanulók, szüleik és környezetük számára.</p>	<p>Bekapcsolódás és folyamatos aktivitás a tehetséggondozás országos programjaiba, szervezeti hálójába, részvétel azok pályázataiban (Akkreditált Kiváló Tehetségpont, Nemzeti Tehetség Program, Minősített Tehetséggondozó Műhely).</p> <p>A programok által kínált szakmai támogatás, illetve finanszírozás igénybe vétele. Tehetséggondozó csapat tagjainak megtartása, fejlesztése.</p> <p>A tehetséggondozás értékelési és ellenőrzési rendszerének továbbfejlesztése a tanárok, a munkaközösségek vezetői és az igazgató-helyettesek bevonásával.</p>

IV. BEISKOLÁZÁS

Iskolánkban egymás mellett működik a 2020-tól felmenő rendszerben öt évfolyamos szakmai képzés és a négy évfolyamos gimnáziumi (szakképzés nélküli) képzés. Elé szervezve a nyelvi előkészítő évfolyamot, amely azonban senkinek nem kötelező. Lehetőséget biztosítunk a nálunk megszerezhető szakmai képzésekre való beiratkozást a más iskolákban sikeresen érettségizettek számára a 13-14-dik évfolyamon.

1. **A középiskola nappali tagozatos osztályainak 9. évfolyamba**, a fenntartó által engedélyezett (előírt) szakterületekre és gimnáziumi képzésre veszünk fel tanulókat, akik a hivatalos szervek által kiadott, és a köznevelési törvény előírásainak megfelelő kerettanterv és szakmai program alapján folytatják tanulmányaikat a 9-14. évfolyamon. Minden osztályba az általános iskola 8-dik osztályának megfelelő előképzettséggel kerülhetnek be a tanulók, de felvehetőek tantervváltók is. A nyelvi előkészítő évfolyama is középiskolának minősül. A gimnáziumi osztályokban szakmai képzésre nem kerül sor.

A felvételi rangsor kódonként kerül kialakításra az elért pontok alapján. Amíg a törvényi feltételek nem változnak, ezek az alábbiak:

- általános iskolából hozott pontok (meghatározott tantárgyak, meghatározott évfolyamainak eredményei alapján)
- központi felvételin elért pontszámok (magyar anyanyelv, matematika, illetve mindig az éppen hatályos szabályok szerint)
- szóbeli felvételi (elsősorban a sport, a nyelvi előkészítő- és kéttannyelvű osztályokba, illetve a tantestület döntése alapján főleg ott, ahol nagy a túljelentkezés)
- bizonyos szakokra előírás lehet az egészségügyi vagy fizikális alkalmasság igazolása (pl. elektronikai szakokra nem nyerhet felvételt szintévesztő, gépészetre epilepsziás stb.)
- a nyelvi csoportba soroláshoz szintfelmérő megírása lehetséges, kijelölt időpontban
- az adott tanévre történő pontszámítási szabályokat a fenntartó jóváhagyása mellett, előző év október 31-ig hozzuk nyilvánosságra az iskola honlapján és szórólapok formájában
- minden, itt nem tárgyalt feltétel az éppen aktuális jogszabályoknak megfelelően (pl. plusz pontok megadásának lehetősége, előnyben részesítési kötelezettség, stb.)

A szabadon felhasználható órakeretet elsősorban az idegen nyelvi, a matematikai és természettudományos ismeretek elmélyítésére, csoportbontásokra valamint tehetséggondozásra használjuk fel a „Helyi Tantervben” leírtak szerint. Kiemelten kezeljük az emelt szintű érettségire való felkészítést. A kéttannyelvű képzésbe (ha indul) a 8-dik osztályból vagy a nyelvi előkészítő osztály elvégzése után lehet bekerülni az adott tanévre érvényes szabályok alapján.

2. **A technikus szakmai képzés évfolyamaira** érettségi bizonyítvánnyal lehet jelentkezni, elsősorban a szakmai előkészítő évfolyamokról, de más középiskolákból is, megfelelő feltételek megléte esetén. Ha több jelentkező van, mint amennyi a képzés indítására szánt hely, akkor a matematika év végi valamint az érettségi és az informatika év végi jegyek alapján kerül kialakításra a rangsor.

A 13. évfolyam lezárásához minden tanulónak előírt összefüggő szakmai (termelési) gyakorlaton kell részt vennie. A képzés ideje a beszámíthatóságot figyelembe véve 1 vagy 2 tanév hosszúságú, melynek végén a képesítő vizsga megkezdésének feltétele az adott szakra pontosított feltételek teljesítése után lehetséges. A szakgimnáziumi alapozó

oktatás kerettantervi programja alapján a szakirányba továbblépők esetén a képzés egy év, a többieknek kettő év.

3. ***Dolgozók középiskolai, esti tagozatos oktatása és felnőttképzés*** az éppen aktuális jogszabályok figyelembe vételével történik. Ez lehet szakmai végzettséget adó vagy csak érettségire felkészítő jellegű is. Az egyes kategóriákban való indítás feltétele a fenntartói jóváhagyás. Részletesebb információk az iskola honlapján érhetőek el.

ISKOLAI TEVÉKENYSÉGEK, SZOLGÁLTATÁSOK

1. A kötelező tanítási időben igénybe vehető szolgáltatások

- Nappali rendszerű, általános műveltséget valamint szakmai ismereteket megalapozó középiskolai oktatás, meghatározott tantárgyakból a kétszintű érettségire való felkészítés
- Iskolarendszerű szakképzés, képesítő vizsgára való felkészítés
- Felnőttképzés, középszintű érettségire, szakmunkás vizsgára, tanfolyami vizsgára, de legfőképpen technikus képesítő vizsgára való felkészítés

2. Kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások

- Konzultáció biztosítása a tanulási problémák megoldása érdekében
- Kötetlen tárgyú konzultáció tanárral, más iskolai szakemberrel a diákok kérésének megfelelően
- Felkészítés tanulmányi-, szakmai-, kulturális- és sportversenyekre
- Felkészítés egyéb, tanulóknak meghirdetett versenyekre, vetélkedőkre
- Felkészítés egyes meghirdetett tantárgyakból a közép és emelt szintű érettségire a szabad időkeret terhére
- Szakkör, önképzőkör, diákkör szervezése, indítása, működtetése
- Könyvtár és médiatár használatának biztosítása
- Színház-, mozi- és múzeumlátogatások szervezése
- Egyéni öntevékeny számítógép használat, internet hozzáféréssel
- Hangversenyek biztosítása éves rend szerint
- Egyéni öntevékeny edzőteremi használat
- Egyéni öntevékeny sportpálya használat
- Különböző szaktanfolyamokon való részvétel lehetőségének biztosítása
- Speciális tanácsadások (pályaválasztási, jogsegély, stb.)
- Egyetemi előkészítő tanfolyamok szervezése
- Nyelvvizsgára előkészítő külföldi tanulmányi utak szervezése
- Felvételi előkészítő tanfolyam általános iskolásoknak
- Tanulmányi kirándulások, országjárások
- Felzárkóztató foglalkozások biztosítása
- Intenzív tehetséggondozó programok szervezése iskolai és egyetemi szakemberek biztosításával
- Iskolai menza igénybevétele
- Ünnepek, rendezvények, diáknapok szervezése

Az órakereten túli szolgáltatások egy része térítésmentesek, de vannak, amelyeken való részvételért meghatározott összeget kell fizetni. Ezen díjak még a jelentkezések előtt kihirdetésre kerülnek.

A térítésmentes szolgáltatások alanyi jogon (a térítési díj befizetése nélkül) megilletik valamennyi beiratkozott tanulót.

Térítési díjat főleg a különböző szaktanfolyamokat, a nyelvvizsgára előkészítő tanulmányi utakat, az iskolai menzát, a nem pontszerző versenyekre való felkészítést és az iskolai sportkört (szakosztályi) munkát igénybevevők fizetnek. A színház, a mozi látogatás az országjárás a tanulmányi kirándulások felmerült költségeit a résztvevők fizetik. A többi felsorolt szolgáltatás költségét az iskola számára meghatározott órakeretből vagy más forrásból (pályázat, alapítvány, szponzor) biztosítjuk.

A tanulóknak az iskolai szolgáltatások iránt támasztott igényeit az osztályfőnökök, és a szaktanárok és a diákvezetők gyűjtik össze.

3. Szociális szolgáltatások és a hátrányos helyzetű tanuló kezelése

Az iskola biztosítja:

- A fenntartói, az iskolai és egyéb támogatások elvszerű elosztását
- A rászorulóknak egyéni segítségének szervezését
- A reggeli és délelőtti étkezési lehetőséget az iskolai és tanüzemi büfében illetve a folyosókon elhelyezett automaták igénybevételeivel
- Ebédelési lehetőséget az iskolai menzán
- Segélyezési lehetőséget: SZMSZ szabályozása alapján
- Egészségügyi szűrővizsgálatokat és iskolaorvosi ellátást az előírások szerint
- A szociális – mentálhigiénés ellátás körébe tartozó szolgáltatást az ifjúságvédelmi felelős, a DÖK vezető tanár és az osztályfőnöki munkaközösségvezető, valamint a kollégiumi igh. segítségével az osztályfőnöktől, a nevelőtanártól, vagy mástól való jelzés alapján a szükséges belső és külső együttműködéssel biztosítjuk
- Iskolai alapítványi támogatást elbírálás alapján.
- „Sportorvosi” (iskolaorvos által nyújtott) szolgáltatást a diákolimpiai versenyekhez
- Ingyenes tankönyvellátást a törvényben előírtak szerint
- Az előírt tankönyvek megvásárlásának lehetőségét

4. Vakációs és tanítási szünnapon adott kínálatok

- Főleg iskolai szünetekben táborozásokat, túrákat, nyelvi felkészítőket szervezünk
- Az iskola által tervezett időpontban osztálykirándulásokon lehet részt venni
- Mozi, színház és más kulturális lehetőségek, hangversenyek
- Sportnap
- Diáknap
- Gólyatábor
- Megfelelő érdeklődés mellett hétfőn (szombat) az iskolai sport létesítmények használata (működtetői jóváhagyás mellett)

5. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A tanulók magatartása a társadalomban, és a családban lévő feszültségek hatását magán viseli. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk nehezen tud lépést tartani a feladatokkal. Ezért a gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület valamennyi tagjának, de különösen a megbízott felelősnek, az osztályfőnöknek és a csoportvezető nevelőtanárnak kiemelt feladata. Elsődleges és meghatározó tennivaló a prevenció. A gyermekek életkörülményeiben tapasztalható veszélyeket, fejlődésükben tapasztalható súlyos rendellenességeket időben fel kell tárni, és azonnal jelezni az illetékesnek:(osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, igazgatóhelyettes, igazgató és rajtuk keresztül ha szükséges az illetékes önkormányzat

gyámügyi előadójának, a családsegítő központnak). Ezt követően meg kell tenni a szükséges intézkedést, amelynek az előidéző okok megváltoztatására kell irányulnia.

Fontos a családdal való kapcsolattartás, a problémák megbeszélése, a gondok lehetőség szerinti közös orvoslása. Néha előfordul, hogy a szülővel szemben kell a gyermek érdekeit védeni, jogait képviselni. Ilyenkor elkerülhetetlen a hatósági beavatkozás, a védő-óvó intézkedések megtétele.

Az iskolai gyermekvédelem alapvető pedagógiai elvei között első helyen szerepel a gyermek személyiségének megismerése. A beszélgetések, az őszinte érdeklődés, a diszkréció, a pedagógiai intuíció, a megértés mind hozzájárul a tanuló megismeréséhez a személyiségzavarok leküzdéséhez.

A kollégiummal való együttműködésben különösen is nagy figyelmet szentelünk ennek a feladatnak.

Az ifjúságvédelmi megbízott és kollégiumi segítőtje tennivalóit pontosítani, kiképzését és továbbképzését támogatni kell. Ifjúságvédelmi felelős részére órakedvezményt biztosítunk.

A prevenciók tevékenységek keretein belül folyamatosan biztosítunk vendégelőadókat az AIDS megelőzésére, a drog, az alkohol és dohányzás káros hatásainak megismertetésére. E nevelési terület az osztályfőnöki kötött órákban kap kiemelt szerepet. A felhasználható videóanyag a diákok rendelkezésére áll és hozzáférhető a könyvtárban.

A tanárok rendszeresen részt vesznek a témában szervezett továbbképzéseken. Állandó kapcsolatban állunk a rendőrség bűnmegelőzési csoportjával, a családsegítő központtal és az iskolapszichológussal.

Minden tanévben előadás sorozat keretében készítjük fel a diákokat az állampolgári köteleességek teljesítésére.

Évenként részt veszünk az ÁNTSZ által szervezett mentálhigiénés tanfolyamokon és a „Kortárssegítő” programokon.

Szorgalmazzuk, hogy a diáktivisták elvégezzék az ÁNTSZ által szervezett AIDS-prevenciók továbbképzést és minél többen kapjanak elsősegélyt nyújtó alapismeretet, vegyenek részt véradásban.

6. Az iskolapszichológusi tevékenység

Rendkívül fontos területnek ítéljük. Sajnos jelenléte nem igazgatói vagy tantestületi döntés kérdése, hanem fenntartói. A jelen érvényes előírások szerint a „nevelő és oktató munkát segítő” kategórián belül az iskolapszichológus státusz nem tartozik a kötelezően megadandók közé, így jelenlétével nem tudunk állandó jelleggel számolni. Mivel azonban már dolgozott nálunk ilyen, jól átgondolt feladatrendszerrel rendeltünk hozzá, amelyeket lehetőség esetén a jövőben is alkalmazni szeretnénk. Alternatív megoldásként, kifejezetten a tehetséggondozás támogatására, pszichológus közreműködését a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Váci Tagintézményével kötött megállapodás keretében kívánunk biztosítani, a szakszolgálat iskola- és óvodapszichológia koordinátorának bevonásával.

Első kategóriába az osztályfőnökök munkáját segítő, évfolyamszinten tematizált foglalkozások tartoznak:

- 9. évfolyam: csapatépítés, önismeret
- 10. évfolyam: társas kapcsolatok, fakultációválasztás előkészítése (pályaorientáció)
- 11. évfolyam: konfliktuskezelés, stresszhelyzetek
- 12. évfolyam: társadalmi szerepek, továbbtanulás, a munka világa

Második kategóriába a szaktanárt segítő tevékenységeket soroltuk:

- közreműködés tehetséggondozó programok tervezésében, tehetség felismerése, beazonosítása, intelligencia és kreativitás tesztek felvétele és értékelése,
- motivációs módszerek, taktikák, eljárások

Harmadik kategóriába a tanulókkal való egyéni vagy legfeljebb kiscsoportos foglalkozások tartoznak:

- egyéni problémák megbeszélése, tanácsadás (TITKOS)
- önismeret, önbizalom, célkeresés, motiváció

Negyedik kategóriába a pedagógusok és szülők tartoznak olyan esetekben, ahol a szakember indokoltnak tartja a bevonásukat (pl. tanácsadás tehetséges tanulók szüleinek, pedagógusainak).

EGÉSZSÉGNEVELÉSI- ÉS FEJLESZTÉSI PROGRAM

20/2012 (EMMI rendelet 128§) Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységben alapozódhassanak meg.

A **tudatos egészséges életmód**, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek az iskola minden részére beépülnek. A felsorolt témák mindegyikére tervezünk speciális előadásokat évfolyam vagy osztályszinten az osztályfőnökök, saját tanáraink illetve meghívott előadók segítségével. Az egyes területek szakértőinek bevonásával igyekszünk az iskolai könyvtárunk írott és elektronikus kínálatának fejlesztésére is az adott témákban.

A lényeges területek a következők, amelyeken belül afent említetteken túl az alábbi tevékenységeket végezzük:

1. önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
 - önismereti foglalkozások az iskolapszichológus és egyéb meghívott szakértők bevonásával
 - részvétel a kötelezően előírt szűrővizsgálatokon
 - lehetőség az alkalmi módon szervezett „egyéb” szűrővizsgálatokon
2. egészséges testtartás, a mozgás fontossága
 - testnevelési órák speciális gyakorlatai
 - iskolai keretek között szervezett gyógytestnevelési órák
 - iskolai sportfoglalkozások (szakági és tömegsport jellegűek egyaránt) szervezése
 - gyalog-, kerékpár- és vízi túrák szervezése
 - sí-, turisztikai és vízi táborok szervezése
 - egyesületi sportolás támogatása
3. a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
 - az iskolai büfé kínálatának szabályozása
4. a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
5. a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészség megőrzésében
 - tanácsadás az iskolaorvos, iskolapszichológus és a védőnők bevonásával
6. a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
 - egyéni és kiscsoportos foglalkozások az iskolapszichológus segítségével
7. a tanulás technikái
8. az idővel való gazdálkodás szerepe
9. a rizikóvállalás határai
10. a szenvedélybetegségek elkerülése
11. a tanulási környezet alakítása
12. a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
 - természetjáró túrák
 - kármegeleőző és kármentesítő önkéntes munkák az iskola és a lakóhely környékén
 - részvétel természetvédelmi akciókban

Ezzel kapcsolatos tevékenységünk a következő témakörök köré csoportosul:

1. tájékozódás, felmérés
 - egyéni-, kis- és nagycsoportos beszélgetések alapján készített jegyzetek
 - feltett kérdésekben nyílt vagy titkos szavazás
 - kérdőívek név szerinti vagy anonim kitöltése
2. tájékoztatás, megelőzés
 - előadások
 - beszélgetések
 - video anyagok vetítése
 - szakirodalom ismertetése
3. kapcsolattartás
 - rendőrség
 - családsegítő központ
 - iskola-egészségügyi szolgálat
 - iskolapszichológus
 - civil szervezetek
4. továbbképzéseken való részvétel
5. segítségnyújtás, tanácsadás

➤ **Tájékozódás, felmérés**

A törvényi kereteken belül megpróbáljuk felmérni diákjaink lehetőségeit, igényeit. Nagy szerepe van ebben az osztályfőnököknek, akinek megfelelő érzékenységgel kell viseltetnie a diákság problémái iránt. Észre kell vennie a hátrányos helyzetű vagy korlátozott képességű diákokat. Ismernie kell a diákok egészségi állapotát, családi- és szociális hátterét.

➤ **Tájékoztatás, megelőzés:**

Diákok felé:

- Felvilágosító programok szervezése: Iskolánkban rendszeresen járnak előadók. Az alkalmankénti előadások (egészséges táplálkozás, sport szerepe stb.) mellett, évente visszatérő program a rendőrség részéről egy jogi előadás a 11.-12. évfolyam részére, és egy szakember részéről mentálhigiénés felvilágosítás a 9. évfolyam lányai részére
- Szórólapok, kiadványok: Évente a fontosabb eseményekhez kapcsolódva (tanévkezdés, diáknapi, évvizsgák stb.) szóróanyagokat osztunk a diákság részére. Minden tanév elején eljuttatunk egy közlekedésbiztonsági témájú körlevelet a diákokhoz. (9.-10. évfolyam gyalogos- és segédmotorkerékpár közlekedés, 12.-13. évfolyam: autózás)
- Osztályfőnöki órák: Az osztályfőnöki órák témakörei szervesen kapcsolódnak az egészséges életmód, a megfelelő szemlélet kialakításához. Az órák témaköreinek feldolgozását kiképzett kortárssegítők segítik.
- Vetélkedők, egyéb rendezvények: A témakörhöz kapcsolódó vetélkedőkön és egyéb rendezvényeken (konferenciák, előadások) részt veszünk, diákjaink ez irányú kezdeményezéseit értékeljük.
- Kiadványok: Iskolánk könyvtárában külön helyet kaptak az egészséges életmóddal kapcsolatos szakkönyvek, CD-k és videók. Ezekről külön lista áll rendelkezésre, amelyet minden osztályhoz eljuttatunk

Tanárok felé:

- Szórólapok, körlevelek: Minden tanév elején az osztályfőnökök körlevelet kapnak, amely tartalmazza: osztályfőnöki témaköröket, kortárssegítők névsorát, szóróanyagokat, a témával kapcsolatos könyvtári kiadványok jegyzékét, fontosabb

információkat. Emellett egy éven belül, különböző eseményekhez kapcsolódva szóbeli és írásbeli tájékoztatást kapnak.

- Értekezletek: Tantestületi értekezleteke során tájékoztatás a témában
- Segédanyagok: a témák feldolgozásához segédanyagokat (CD, video, dia) és szórólapokat bocsátunk rendelkezésre.

Szülők felé:

- Értekezletek: Iskolánk évente kétszer összevont szülői értekezletet is tart, amelyen az ifjúságvédelem témakörében is tájékoztatást kapnak a szülők.

V. ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

Általánosságban elmondható, hogy az átlagtól való eltérésnek mindig okai vannak, amelyről az egyén gyakran nem is tehet. Így született, így alakult az élete. Ezért a beilleszkedésük, s végül társadalmunk hasznos állampolgáraivá válásuk miatt kiemelt szerepet kell kapjanak az alábbiak:

- osztályfőnök és minden szaktanár megfigyelő, tényfeltáró, segítő szándékú tevékenysége
- szakértői vélemények bekérése, tanulmányozása, megértése, megfelelő döntések meghozatala
- differenciált terhelés mind a tanítási órára, mind az otthoni munkára vonatkozólag
- folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel (felügyeleti jogot gyakorlókkal)
- tanuló társak (főleg osztálytársak) felkészítése a toleranciára, segítség nyújtás módjaira
- az indokolt (de csak azok) könnyítések megadása

1. Hallás-, látás- vagy mozgássérült diák

Intézményünk beiskolázási követelményei miatt szellemi fogyatékos tanulók nem kerülnek be a rendszerbe. Viszont szinte minden tanévben bejut ép értelmű, de egyéb fogyatékossgal rendelkező diák. Aki szakértői igazolást mutat be valamely csoportra vonatkozólag, annak:

- választása szerint biztosítjuk a törvény által előírt óraszámokban a plusz foglalkozásokat (elsősorban az érettségi tantárgyakat javasoljuk)
- engedélyezzük a segédeszközök órai használatát (laptop, halló készülék, egyedi megvilágítás, stb.)
- biztosítjuk az akadálymentes közlekedést, lifthasználatot, mozgássérülteknek kialakított vizes blokkot
- megszervezzük a tanulótársaik által nyújtott segítséget a közlekedésben, órai munkában és a tanulásban egyaránt
- írásos szülői kérésre (igazgatói elbírálás alapján) részleges vagy teljes felmentést kaphatnak bizonyos tantárgyakból
- a tanórai foglalkozáson megválaszthatják az ülőhelyüket a jobb látás, hallás, szájról olvasás, közlekedés érdekében
- az érintett tanárokat felkészítjük a probléma kezelésére, a legalapvetőbb segítség megadásának módjaira (pl. hallássérült tanuló estében, mindig felé fordulva, artikulálva beszéljen; látássérült tanuló estében a dolgozatok feladatlapjait legalább kétszeres nagyításban készítse el)

2. Kulturális hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küszködő tanulók részére összefüggő programok és szolgáltatások biztosítása

Az egyik legnehezebb feladat ezen csoportba tartozó tanulók felderítése, hiszen szégyenérzetből, vagy akár tudatlanságból is, de igyekeznek titkolni. S valljuk be, mi tanárok is hajlamosak vagyunk az elvártnál gyengébb teljesítményű diákot a „lusta” jelzővel ellátni. Nagyon fontos szerep hárul az osztályfőnökre, de érzékenynek kell lennie minden tanárnak is. A legárpokodóbb jelek ha a gyenge teljesítmény annak ellenére keletkezik, hogy a diák: szerény, segítőkész, igyekvő, dolgozatoknál rendszeresen időzavarba kerül, órai magyarázatokat annak ellenére nem érti, hogy figyel.

A probléma kezelésére az alábbi tevékenységeket végezzük:

- személyes és interneten keresztüli tanácsadás
- önismereti és kommunikációs tréning órakereten belül és azon kívül
- tanulási technikák tanítása osztályfőnöki és tantárgyi szakorák keretében

- korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások szervezése elsősorban a 9. és 10. évfolyamos tanulók részére
- írásos szülői kérésre (igazgatói elbírálás alapján) részleges vagy teljes felmentést kaphatnak bizonyos tantárgyakból
- társasági életben való jártasság kialakítása (részvételre ösztönzés az iskolai szakkörökben, diákönkormányzat által szervezett programokban, stb.)
- a bejáró tanulók várakozásához tanulásra is alkalmas körülmények biztosítása
- vegyen részt a tanulóknak szervezett színház-, kiállítás- és hangverseny-látogatásokon
- kapcsolódjon be az iskolai kiállítások, kulturális bemutatók, ünnepek, megemlékezések, kollégiumi rendezvények szervezésébe, vagy legyen ott szereplő, stb.

3. A magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók helyzetének javítására tett intézkedések

A felismerés általában nem okoz gondot. Sajnos a kiváltó ok viszont nagyon sokféle lehet. Csak tanulási oldalról nézve az egészen gyenge képességek leplezésére való törekvéstől a kiemelkedő képességek miatti „unatkozom, nekem ez kevés” demonstratív kifejezéséig bármi. S akkor még nem beszéltünk az olyan orvosi esetekről, amikor még a rendszeres gyógyszerelés is előírt a számára, amit persze sokszor még a szülő is titkol, nehogy megbélyegzett legyen a gyereke. Tehát kiemelt szerepet kell kapjon az okok feltárása, hogy aztán a megfelelő bánásmódban részesüljön.

- ifjúságvédelmi felelős alkalmazása az iskolában és a kollégiumban
- iskolapszichológusi rendelések megszervezése
- önértékelési tréningek, foglalkozások szervezése
- osztályfőnöki egyéni beszélgetések szervezése, a diákok megismerése
- családdal való folyamatos kapcsolattartás (szülői értekezletek, értesítések, tájékoztatók stb.) megszervezése
- szakemberrel való konzultációs lehetőség kihasználása (pszichológus)
- az ifjúságvédelmi és szociális szervekkel való kapcsolattartás folyamatosságának biztosítása
- osztályfőnökök és tantestület érdeklődő tagjainak szakmai továbbképzése
- a DÖK bevonása az érdekvédelmi és karitatív munkába
- a személyiség alapos megismerése, feladattal való ellátása, a teljesítmény értékelése, ösztönző intézkedések.

4. Etnikai kisebbségi ügyek kezelése

Az iskolavezetés és a nevelőtestület ismeri a törvényi kötelezettségeit. Folyamatosan figyeljük a témában megjelenő pályázatokat, amelyekre felhívjuk diákjaink figyelmét és igény esetén segítünk is nekik az ezeken való indulásban (az utóbbi években több sikeres programunk is volt).

Több diákunkról tudjuk (bár ilyen jellegű felmérést nem készítünk), hogy szüleik, vagy akár ők maguk is aktív résztvevői a főleg lakóhely szerinti kisebbségi programoknak (esetleg kisebbségi önkormányzatnak), amely tevékenységet mi is támogatunk. Sőt több alkalommal képviseltettük magunkat műsorral ilyen jellegű eseményeken. Többször szerepeltünk: ruszin, német és szlovák nemzetiségi programokon. Iskolai galériában kiállítóként szerepeltek magukat cigánynak és ruszinnak, svábnak, tótnak valló művészek alkotásai, de tanáraink közül is többen részt vesznek nemzetiségi találkozókön vagy ebben a témában szervezett megbeszéléseken, előadásokon.

5. Alapítványaink segítsége

Iskolánkban több alapítvány is működik, amelyek indokolt esetben (főleg szociálisan rászorulóknak) anyagi támogatást tud nyújtani a kérvénnyel hozzájuk forduló diákoknak: eszközvásárláshoz, tankönyvvásárláshoz, ruházkodáshoz, étkezéshez, utazáshoz, nevezési díjak átvállalásához stb. (alapítványaink pontos célrendszere és működési mechanizmusa a honlapunkon olvasható)

6. Panasztételi lehetőségek

Fontos, hogy a vélt vagy valós sérelmet elszenvedett diák a problémáival tudjon kihez fordulni. Érezze a biztonságot, hogy az általa elmondottak nem jutnak illetéktelenek tudomására, s legfőképpen, hogy neki ebből nem származik hátránya.

- Elsődleges személy ebben a folyamatban az osztályfőnök, aki mint egy szülő kell, hogy felügyelje a rá bízott tanulókat. Tudjon az őket érdeklő és érintő problémákról, igyekezzen azokat diplomatikusan megoldani, de szankcionáljon is, ha kell.
- Súlyosabb esetekben érdemes az igazgatóhoz fordulni. Főleg ha valakit emberi mivoltában aláztak meg testi ereje, vallása, bőrszíne vagy bármilyen egyéb oknál fogva. Ide tartoznak a Házirendben a súlyos vétség témakörébe sorolt elemek is. Valamint a felmentések kérése, és az anyagi segítségek igénylése.
- 2009-től működik az iskolában pszichológus, aki nem csak foglalkozásokat vezet kisebb-nagyobb csoportoknak, de egyéni rendelést is tart. Ő név nélkül jelezné, ha valamely probléma akuttá vagy általánossá válásának fenn állna a veszélye.
- Az ifjúságvédelmi felelős elsődleges feladata ezen problémák kezelése, de még az is, hogy a potenciálisan bajba kerülő gyerekeket figyelje, ha kell közbelépjen.

1. A feltárt problémák megoldása

Igyekezni kell a lehető legkisebb konfliktussal járó megoldást választani:

- leggyakrabban már a kibeszélés is segít
- szaktanácsadás, vagy ilyenre alkalmas szervezetekhez való irányítás
- az érintettekkel történő megbeszélés
- felmentések különböző kötelezettségek alól
- támogatások megítélése
- eljárás lefolytatása (csak végső esetben)

VI. AZ ISKOLA ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

1. A tanulók értékelése

Iskolánkban cél, hogy minden tanítványunk saját lehetőségének optimumáig jusson el erkölcsi, értelmi, szakmai és testi fejlődésben. Ezért biztosítjuk számukra, hogy bővítsék ismereteiket, kibontakoztathassák képességeiket, megvalósíthassák céljaikat, elképzeléseiket és törekvéseiket.

Az egymás megértésére, elfogadására, megbecsülésére nevelés tantestületünk egyik fő alapelve. *A másik fél munkájának elfogadása és tisztelete kell, hogy vezérelje tanárainkat és tanítványainkat!* A jó hangulatú eredményes oktatás-nevelés egyik feltétele az értékelési rendszerünk egységének áttekinthetőségének megőrzése, és tudatosítása.

2. Az értékelés célja

- a személyiség fejlesztése
- az önértékelési képesség kialakítása
- motiváció
- pályorientáció

Az értékelésre a tanítási - tanulási folyamat minden szakaszában szükség van.

AZ ÉRTÉKELÉS	A TANULÁSI FOLYAMAT		
	KEZDETE	FOLYAMATA	VÉGE
Fajtája	<u>diagnosztikus</u> feltárja az előzetes ismeretek szintjét, feladatot határoz meg, helyzetet mér fel	<u>formatív</u> fejlesztő, önfejlesztést segítő	<u>szummatív</u> minősítő értékelés, a tanulási időt zárja le
Ideje	csoportba sorolás esetén, a szakasz elején, a tanulási problémák esetén, tanárváltáskor	időben rendszeresen elosztott gyakorisággal, a folyamat teljes idejében	félév, év vége érettségi, szakmai képesítő, szintfelmérő vizsgák
Célja	visszajelzés tanár, diák, szülő számára	a tanulás és értékelés kölcsönhatásának érvényesítése	összegezés, minősítés, értékelés
Formája	rövid dolgozat (osztályozni nem illik) a teljesítményt pontban, vagy százalékban fejezi ki.	röpdolgozat, szóbeli feleletek, osztályfeleltetés, gyakorlat	témazáró, szóbeli- írásbeli feleltetés, gyakorlati feladat megoldása

3. Alapelvek

Az értékelés legyen:

- folyamatos - kiszámítható, rendszeres, aktuális, tervszerű. A nem kampányszerű ellenőrzés természetes kísérője lesz a tanulónak, a feszült légkör ezzel elkerülhető,

- sokoldalú - ne csak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást értékeljük, hanem *a diák valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődését osztályozzuk!* (emlékezeti teljesítmények, ismeretek alkalmazása, gyakorlatok végzése, stb.),
- változatos - vizsgálja a neveltségi szinteket, figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, személyiségtípusokat, alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket,
- kiszámítható - segítse elő a rendszeres munkavégzést és a felelősségtudat kialakulását,
- konkrét - az értékelés legyen tárgyyszerű, tárja fel a hibák okait, adjon kiküszöbölési javaslatot, támaszkodjék a pozitívumokra, serkentsen további erőfeszítésekre a diákot, tartsa életben az egészséges munkakedvet,
- objektív - törekedjen igazságosságra, méltányosságra,
- kollektív - a tanulók egymás teljesítményét is értékelhetik szavakkal, esetleg érdemjegyekre tehetnek javaslatokat. A nevelési folyamat fontos része az értékelés szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak (elviselésüknek) megszokása.

4. A tanulók magatartásának értékelése

	Magatartás	példás	jó	változó	rossz
1.	Fegyelmezettsége	nagyfokú, állandó, másokra pozitívan ható	megfelelő	másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2.	Viselkedés kultúrája, hangneme	kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	kevés kivetnivalót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
3.	Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai	pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen járó, kezdeményező	részt vesz a közösségi életben, de befolyást nem gyakorol arra, jóindulatú	nem árt, ingadozó vagy közömbös, vonakodó	negatív, goromba, ártó, lélektelen, megfélemlítő
4.	Házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	néha hibázik	részben tartja be	sokat vét ellene
5.	Felelősségérzete	nagyfokú	időnként feledékeny	ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan

6.	Hiányzásai	igazolatlan órája nem lehet	igazolatlan óráinak száma: 1-2	igazolatlan óráinak száma: max. 8	igazolatlan óráinak száma: 8-nál több
-----------	-------------------	-----------------------------	--------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------------

5. A tanuló szorgalmának értékelése

	Szorgalom	példás	jó	változó	hanyag
1.	Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2.	Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlán	megbízhatatlan, gondatlan
3.	Kötelességtudata	kifogástalan, precíz	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos	felszerelése többnyire hiányos, szinte nincs
4.	Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunkája	rendszeres, érdeklődő	ösztönzésre dolgozik	ritka	egyáltalán nem

Kiegészítés a magatartás és szorgalom értékeléséhez a nevelőtestület egységes eljárása érdekében

Elismerések adhatók (nem „jár”) a házi-, városi, megyei, országos és nemzetközi versenyeken elért eredményekért:

- Háziversenyek (tanulmányi, szakmai, művészeti, sport) I-III. helyezett: osztályfőnöki vagy szaktanári írásbeli dicséret,
- Városi versenyek (tanulmányi, szakmai, művészeti, sport) I-III. helyezett: igazgatói dicséret, IV-VI. helyezett: szaktanári dicséret,
- Magyei versenyek I-V. helyezett: igazgatói dicséret, VI-X. osztályfőnöki vagy szaktanári dicséret
- OKTV, OSZTV, OMTV és más országos versenyeredmény: I-X-ig helyezett: nevelőtestületi dicséret és a szabályzatban foglaltak szerint kitüntetések adományozása, kedvezmények biztosítása.

- Nemzetközi versenyeredmények: helyezéstől függetlenül nevelőtestületi dicséret és kitüntetés adományozása
- Kitüntetések: A kitüntetések rendszere időről-időre változhat a tantestület döntése alapján. Ennek pontos szabályozása mindig az adott tanévre érvényes Házirend mellékletében olvasható. A hagyományosnak (hosszú évek óta változatlan) tekinthető lista az alábbi:

A 9-14. évfolyam végén adományozható, s a tanévzáró ünnepségen kerül kiosztásra (végzősök esetében a ballagási ünnepségen):

Kitűnő Tanuló

Kiváló Tanuló

A Tanév Kiváló Sportolója

A Tanév Kiváló Tanulmányi Versenyzője

Közösségi Munkáért

Kulturális Tevékenységért

Kizárólag a végzősök vehetik át, több éves munkájuk elismeréseként az alábbiakat:

Boronkay Emlékérem

Tanulmányi Versenyekért Emléklap

Boronkay Sportjáért Emléklap

Nyelvmester

Közösségi Munkáért Emléklap

Az Iskola Kiváló Népszerűsítője Emléklap

Kiemelkedő Kulturális Tevékenységért Emléklap

A Boronkay Kiváló Egyesületi Sportolója

6. Tantárgyi minősítések

Pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Az érettségi és képesítő vizsgán a tanuló teljesítményét a vizsgabizottság értékeli, minősíti.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi.

Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét ellenőrző könyv útján rendszeresen értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az év végi osztályzat megállapításánál az egész évi teljesítményt kell figyelembe venni a naplóba beírt érdemjegyek alapján. Fő elv, hogy a félévi és év végi osztályzat nem lehet alacsonyabb, mint az addig megszerzett osztályzatok súlyozott átlagának egész része. Azaz pl. 3,99-re még adható közepes értékelés, de 4,00-ra már nem. A felfelé történő eltérés nincs szabályozva, de fontos rendező elv, hogy az évközi osztályzatok azért vannak, hogy a lezárások azok átlagához igazodjanak. Így pl. a 4,23-ra megadott jeles lezárás még elfogadható, de a 3,87-re már nem javasolt.

Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az iskola megőrzi a hagyományos értékelési kategóriákat, de egyes esetekben a kerettantervi integráció keretében az értékelés módja az érdemjegy mellett szóbeli értékelés is lehet. Az osztályzásban az 5 fokozatú osztályzat-skálát alkalmazunk.

- a magatartás és szorgalom minősítése a pedagógiai gyakorlatban kialakult módon történik. Az érettségire épülő képzési szakaszban a magatartást és a szorgalmat nem minősítjük.

A tantárgyi osztályzat akkor:

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti és tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni. A gyakorlati és mérési feladatot jó színvonalon, igényesen teljesíti.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói betanultak. A gyakorlati és mérési feladatot teljesíti.

Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, több hibával tesz eleget és többször rászorul a nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre). A gyakorlati és mérési feladatot segítséggel teljesíti.

Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek csak hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. A gyakorlati és mérési feladatot nagyobb segítséggel, nehezen teljesíti.

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja. A gyakorlati és mérési feladatot segítséggel sem tudja megoldani. Jártasságot nem mutat.

7. Osztályozás, értékelés, osztályozó, javító és pótló vizsga

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg a döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg a döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosíthatja.

Az év végi osztályzat az egész tanévi teljesítmény alapján, a naplóba beírt összes érdemjegy figyelembe vételével kerül megállapításra.

Ha a tanuló gyakorlati képzését nem az iskola tartja, a gyakorlati képzés keretében végzett tevékenységével összefüggésben teljesítményét, magatartását és szorgalmát a gyakorlati képzés szervezője értékeli. A tanuló félévi és év végi osztályzatát - a gyakorlati képzés szervezőjének értékelése alapján - a nevelőtestület határozza meg, és dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

A javító-, osztályozó- és pótló vizsgára utalt tanulók esetében a továbbhaladás szempontjából szükséges osztályzatot a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság határozza meg. Év végi elégtelenről induló vizsga esetén a „buktató” tanár nem lehet a vizsgabizottság tagja. Ez a helyzet akkor is, ha nagykorú tanuló, vagy kiskorú esetén annak szülője (gondviselője) írásban kérvényezi, hogy az osztályozó vizsgán az addig őt tanító tanár ne legyen (azt nem kérheti, hogy kit jelöljön ki az igazgató erre a feladatra).

A felnőtt oktatásban az évközi érdemjegyeket és a továbbhaladás szempontjából döntő és szükséges év végi osztályzatot írásban, szóban vagy mindkettő alapján, beszámoló keretén belül szerzik meg a hallgatók.

A magántanulók félévkor és évvégén adnak számot tudásukról, felkészültségükről osztályozó vizsga keretében. Az igazgató felmentheti a tanulót részben vagy egészben a kötelező tanórai foglalkozások látogatása, illetve egyes tantárgyak tanulása alól. A tanulás alóli felmentés esetén a tanuló tudását nem kell osztályzattal értékelni, minősíteni. Osztályozó vizsgát a tanév során bármikor lehet tartani, a szaktanárral történt egyeztetés után. Az osztályozó vizsga letételéhez az igazgató vizsgabizottságot jelöl ki. A vizsgabizottság áll: elnökből és minimum két kérdező tanárból. A vizsgabizottság döntését szótöbbséggel hozza meg. Az osztályozó és javító (pótló) stb. vizsgáról az előírásoknak megfelelően jegyzőkönyv készül. A vizsga lehet írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vagy ezek kombinációja a vizsgaszabályzattól függően.

A tanuló félévkor és évvégén minden tantárgyból egy osztályzatot kap. A szakmai orientációs ismereteket és a szakmacsoportos alapozó ismereteket egyetlen tantárgyként kezeljük és egy osztályzattal értékeljük. Miután ezt a rendszert felmenő módon felválltja a szakmacsoportos oktatás, a szakmai tárgyak értékelése a törvényi előírásoknak megfelelően összevontan, vagy tantárgyanként fog történni. Ettől függetlenül az egységesnek tekintett tantárgy (összevont osztályzás) egyes elemeit évközben külön – külön osztályozzák a tanárok. Az egyes elemek részosztályzatai a heti óraszámuk arányában szerepelnek a végső érdemjegy meghatározásánál félévkor és évvégén is. Valamely résztantárgy elégtelen osztályzata esetén a továbbhaladás szempontjából az orientációs ismeret vagy a szakmacsoportos alapozó ismeret év végi osztályzatát elégtelennek kell minősíteni és javítóvizsgát a sikertelen résztantárgy ismeretanyagából kell tenni. Kerekítés esetén a matematikai kerekítési szabályokat kell alkalmazni. Hasonlóan kell eljárni más integrált tantárgyak tanítása értékelése és osztályozása esetén is.

VII. AZ OKTATÓI TEVÉKENYSÉG ÉRTÉKELÉSE

Az oktatói munka ellenőrzésének és értékelésének módjai és szempontjai részletes kifejtésre kerülnek az ITM által 2020. áprilisában kiadott ajánlása alapján a Váci Szakképzési Centrumban kidolgozott rendszerben. Ezt felváltja a pedagógusokat minősítő eljárást, mert azok közalkalmazotti státusza 2020. július 1-ével megszűnt. Ezen túl iskolán alkalmazza a tanulók által a tanév végén, anonim módon kitöltött kérdőív kiértékelését is.

Alapelvek:

Az iskola a tapasztalatok és a társadalom megítélése szerint sok értéket közvetít. Az érték közvetítésben az oktatónak meghatározó szerepe van. Ennek megfelelően az oktató nem csak az iskolában, hanem a társadalmi élet más területén is életvitelével, példájával nevel és hat a környezetére. Tanítványaival bárhol találkozhat és figyelő tekintetek kísérhetik az iskolán kívül is. Ha az iskola és a tanár nem képviseli a megfelelő értékrendet, könnyen elveszítheti a szülők bizalmát és ezáltal csökken a mintaszerep. Ez negatívan befolyásolhatja az iskola munkájának megítélését.

Ellenőrzés szempontjai:

1. Az iskolahasználók elvárásai (diákok, szülők)
2. Adminisztratív munka ellenőrzése
3. Fenntartó elvárásai
4. Iskolavezetés elvárásai

Az ellenőrzések módja:

- magánbeszélgetések (igazgató, szaktanár),
- munkaközösségen belüli megbeszélések,
- óralátogatások (igazgató, munkaközösség-vezetők),
- osztályozó értekezletek,
- osztályban tanító tanárok értekezlete,
- szintfelmérők (tesztek) alkalmazása és értékelése
- adminisztratív munka ellenőrzése (naplók, jelenléti ívek, jegyzőkönyvek)
- beszámolók

Az ellenőrzés követelményei:

- tényszerű és objektív legyen,
- folyamatos és tervszerű legyen,
- a mérést minden esetben értékelés kövesse.

A megítélés területei:

- a szakmai, pedagógiai munka színvonala, eredményessége,
- a tanítási órán alkalmazott módszerek, eszközök eljárások hatékonysága, eredményessége,
- a pontos órakezdés,
- a naplók és egyéb dokumentumok vezetése,
- a tanulók értékelésének folyamatossága, reális volta, a helyes önértékelés kialakulása, eredményessége,
- a tanulókkal való kapcsolattartás módja,
- a tanulói terhelés folyamatosságának, arányosságának, biztosítása,
- a szülői értekezletek megtartása, a szülőkkel való kapcsolattartás, a szülők reális tájékoztatása
- az önképzés, a továbbképzéseken való részvétel eredményesség és hasznosság,
- a kezdő pedagógusok és más munkatársak szakmai és módszertani támogatása,

- a tantestület egysége érdekében tett erőfeszítések,
- a felzárkóztató és tehetség gondozó munka, a versenyekre való hatékony felkészítés,
- a lemaradók a segítséget igénylők támogatása.

A felsorolt feladatok megszervezését az igazgató és munkatársai végzik az egyenlő terhelés és a szakmai kompetenciák figyelembevételével. A kiadott feladatokról az egyes területek vezetői az igazgatónak számolnak be. A szaktanáros ellenőrzésében, értékelésében és közvetlen irányításában a munkaközösség-vezetőknek meghatározó szerepük van.

Az értékelés:

Az ellenőrzés és az értékelés a szakmai és az emberi bizalmon alapuló irányítási tevékenység. Ennek azáltal kívánunk érvényt szerezni, hogy a munkatársak értékelését, az osztályfőnökök segítségével elsősorban a munkaközösség-vezetők végzik.

A végső minősítést az igazgatóhelyettesekkel és a gyakorlati oktatásvezetőkkel együtt az igazgató alakítja ki.

Az iskola egyes területeinek vagy egészének értékeléséhez külső szakértőket is lehet alkalmazni.

A munkaközösségek és a területfelelős igazgatóhelyettesek, (gyakorlati oktatásvezetők) értékelik az alábbiakat:

- a tanórán végzett munka,
- az órakezdés és befejezés
- a naplók és egyéb pedagógiai dokumentumok vezetése,
- a tanulók értékelésének módja, rendszeressége,
- a tanórán kívüli tevékenységek,
- a konfliktusok kezelése (szülőkkel, tanulókkal és kollégákkal),
- a továbbképzések anyaga és az iskolai terjesztés,
- a módszertani kezdeményezések,
- a tanulók fejlődését segítő egyéb tevékenységek (tehetség gondozás, előadás, egyéni tanácsadás, csoportos tevékenység támogatása stb.),
- a napi oktató-nevelő munka öntevékeny segítése, a feltételek javítása.

A munkaközösségek által elkészített a szakterületre vonatkozó értékelést a tantestülettel ismertetni kell. Ezek az értékelések részét képezik az iskolai szintű értékelésnek.

VIII. AZ ISKOLA VIZSGARENDSZERE, TOVÁBBLÉPÉS FELTÉTELEI

1. Az érettségi vizsga

A technikum, a gimnázium és a két tannyelvű képzés (nyelvi előkészítő év kivételével) az érettségi vizsgára, s annak meglétére épülő tovább lépésre (technikusi képzés, felső fokú tanulmányok) készít fel. Az iskola **közép-és emeltszintű érettségi vizsgára** készít fel, minden olyan tantárgyból, amelyet a fenntartó számára kijelöl, vagy jóváhagy. A törvényi előírások szerint kötelező vizsgatárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, választott idegen nyelv és egy ötödik tantárgy. A szabadon választható vizsgatárgyak listájáról minden évfolyamot tájékoztatunk előadás keretében és írásos formában is az iskola honlapján. A vizsgatárgyak jelölésekor az érettségi vizsgaszabályzat előírásait vesszük figyelembe. Így például fontos tudni, hogy 2015-től a szakmai képzésben részt vett végzősöknek az ötödik érettségi tantárgy a „szakmai alapismeretek”, míg a gimnazisták továbbra is szabadon választhatnak bármely tantárgyat a listán szereplők közül. Átmeneti rendelkezésként, akik a 2020-ban bevezetett, módosított Nat szerint kezdték meg tanulmányaikat, és 2024-ben vagy később tennék le a rendes érettségi vizsgákat, a 2022. május-júniusi vizsgaidőszaktól a 2023. október-novemberi vizsgaidőszakig informatika vizsgatárgyból is tehetnek előrehozott érettségi vizsgát, mivel a digitális kultúra tárgy tananyaga teljes mértékben lefedi az informatika vizsgatárgy tananyagtartalmát és vizsgakövetelményeit.

A felnőttoktatás vizsgatárgyai megegyeznek a nappali tagozatosokéval.

Lehetőséget biztosítunk az előrehozott érettségi vizsga letételére is, minden olyan tantárgyból, amely az adott vizsgaidőszakban megszervezésre kerül. Az érettségi vizsgák szerkezetét, típusait, fő tartalmát az éppen érvényben lévő, felsőbb szabályozás rögzíti.

2. A szakmai képesítő vizsgák

Iskolánk az Alapító okiratnak megfelelően a Szakképzési törvény szellemében szakmai képesítő vizsgát szervez az éppen hatályos törvényi előírások szerint. Az iskola a szakképzés befejezésekor minden oktatott szakmában az elméleti és gyakorlati vizsgához előírt feltételeket biztosítja és amennyiben lehetőséget vagy felkérést kap erre, a vizsgát az iskola saját területén és tanműhelyében is képes lebonyolítani. Az iskola nem csak a saját iskolarendszerű képzésében részt vett tanulók számára szervezhet vizsgát, hanem vállalja máshol vagy saját tanfolyamain felkészítettek vizsgáztatását is.

3. A szintfelmérő vizsga

A 2020-tól technikus képzésben résztvevők tudásszintjének mérésére szolgál, mely a 10. évfolyamon egyben kötelező is. Általában félévkor vagy a tanév lezárása előtt alkalmazzuk. Az iskola szervezésében lebonyolított szintfelmérőket lehetőleg úgy kell megszervezni, hogy az más tantárgyak óráit ne zavarja, a diákok szabadidejét ne vegye el. Ettől csak igazgatói engedéllyel lehet eltérni. Témaköreit, tantárgyait, lebonyolításának idejét és módját a vizsga előtt 3-4 hónappal előbb a tanulókkal tudatni kell. Az értékelése %-os módon történik, ami osztályzatra váltható át. A szintfelmérő anyagát a tesztek és a szóbeli kérdéseit és a gyakorlati feladatokat a munkaközösség állítja össze, határozza meg.

4. Osztályozó vizsga

Azok a diákok, akik az előírt minimumnál (lásd az éppen aktuális Házirend) kevesebb tanítási órán vettek részt (pl. tartós betegség, magántanulói státusz, egyéb hiányzásokból adódik össze), vagy az előírtól kevesebb osztályzatot szereztek a szorgalmi időszak alatt (általában azért, mert éppen a számonkéréses órákon hiányoztak) osztályozó vizsgát kötelesek tenni. Ezek időpontjai: január, április (csak a végzősöknek), június (csak igazgatói engedéllyel) és augusztus. A feladat –és kérdéssorokat a szaktanár állítja össze és értékeli, s állapítja meg az osztályzatot. Igazgatói engedéllyel lehetőség van ezen vizsga letételére azon diák számára is, akik ezt indoklással ellátva írásban kérvényezik (kiskorú tanuló esetében a gondviselő), pedig nem lenne számára kötelező. Ebben az esetben azonban a középszintű érettségivel megegyező eljárási díjat kell fizetni.

Az előrehozott idegen nyelvi érettségi letételéhez szükséges osztályozóvizsga szabályai

Előrehozott érettségi vizsgát a tanuló a tanulói jogviszony fennállása alatt, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt idegen nyelvekből, kizárólag a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév vizsgaidőszakaiban tehet.

A szabályozás tehát idegen nyelvből lehetővé teszi azt, hogy a középiskolás diák először egy középszintű vizsgaeredményt szerezzen, majd –további felkészülés után –egy későbbi vizsgaidőszakban szintemelő vizsgával emelt szintű vizsgaeredménye is lehessen. Amennyiben előrehozott vizsgaként először egy emelt szintű vizsgaeredményt szerez a tanuló, akkor az érettségi bizonyítvány megszerzéséig ugyanabból a vizsgatárgyból középszintű vizsgára már nem jelentkezhet. A sikertelen előrehozott érettségi vizsga vagy a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőzően tett sikertelen szintemelő érettségi vizsga esetében az adott vizsgatárgyból javító vizsgára legkorábban csak a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában lehet jelentkezni.

Az előrehozott érettségi vizsgára a felkészülés plusz terhet és időt jelent. A felkészülés más tantárgyak rovására nem mehet, emiatt tanórákon való részvétel és készülés alól felmentést nem kaphat a diák.

Az osztályozóvizsgára minden diáknak egy iskolai jelentkezési lapon kell jelentkeznie. Kiskorú tanuló esetén a jelentkezési lapot a szülőnek is alá kell írnia. A vizsgát az igazgató engedélyezi. Az előrehozott érettségihez szükséges osztályozóvizsgára minden tanévben egyszer van lehetőség, a vizsgára március 20. és április 10. között kerül sor. Annak a tanulónak is ekkor kell vizsgáznia, aki a következő őszi érettségi vizsgaidőszakban tesz előrehozott érettségit.

A gimnáziumi képzésben résztvevők a 10. évfolyam május-júniusi vizsgaidőszakában tehetnek először előrehozott érettségit, a technikumi képzésben tanulók a 11. évfolyam október-novemberi vizsgaidőszakában. Az osztályozóvizsgát mindkét képzési formában tanuló diákjaink ugyanabban az időpontban teszik le, ugyanabból a tananyagból.

A technikumi képzésben tanulóakra vonatkozó külön szabályok, hogy egy tanuló esetében az előrehozott vizsgák száma összességében nem haladhatja meg a hármat, azaz aki élt ezzel a három lehetőséggel, az – az esetleges szintemelő és pótló vizsgák kivételével – a többi érettségi vizsgáját csak a 13. évfolyam végén, rendes vizsgaként teheti le, illetve hogy az érettségi vizsga megkezdésének, azaz már az első előrehozott vizsgának is további feltétele az 50 óra közösségi szolgálat teljesítése.

Az osztályozóvizsgálattal a 11., 12., valamint technikai képzés esetén a 13. évfolyam anyagából megszereznek osztályzatot az érintett tanulók. Azoknak javasolt az előrehozott érettségi vizsga idegen nyelvből, akik B2 komplex nyelvvizsgálattal rendelkeznek, vagy felkészültségük és tudásuk megvan ahhoz, hogy sikeres B2 komplex nyelvvizsgát tegyenek. Aki az osztályozóvizsga időpontjában rendelkezik az adott nyelvből ilyen nyelvvizsgálattal, mentesül az írásbeli feladatsor „Íráskészség” feladat részének megírása alól.

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés feltételei 10. évfolyamon tanulók esetén:

Az adott idegen nyelvből a tanuló 10. félévi, 9. év végi, illetve 9. félévi eredményének átlaga legalább jó (4), és legalább B2-es nyelvi szintű tankönyvből tanuló csoportba jár órára.

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés feltételei 11. évfolyamon tanulók esetén:

Az adott idegen nyelvből a tanuló 11. félévi, 10. év végi, illetve 9. év végi eredményének átlaga legalább jó (4), és legalább B2-es nyelvi szintű tankönyvből tanuló csoportba jár órára.

A vizsga értékelése az alábbiak szerint történik:

0	-	39,9 %	elégtelen (1)
40	-	54,9 %	elégséges (2)
55	-	69,9 %	közepes (3)
70	-	84,9 %	jó (4)
85	-	100 %	jeles (5)

Az osztályozó vizsga érdemjegyen változtatni nem lehet! Az osztályozóvizsgálóról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

Ha a gimnáziumi képzésben részt vevő tanuló osztályozóvizsgálattal teljesítette a követelményeket, majd előrehozott érettségi teszt, az osztályozóvizsga után nyilatkoznia kell, hogy - az adott tárgy óráit (szinten tartás vagy emelt szintre készüléssel miatt) a következő tanévtől látogatni szeretné, - vagy a tantárgy óráinak látogatása alól felmentést kér. Ha a tanuló a tantárgyat továbbra is tanulni szeretné, a tanórásra járás kötelező. A tárgyat legközelebb a következő tanév elején lehet leadni.

Ha a tanuló a tantárgyat nem kívánja tovább tanulni, javasoljuk a más órákra, versenyekre készülést, melynek ideális helye az iskola könyvtára. Az iskola épületét az 5. óra végéig a lyukas órákban sem hagyhatja el a tanuló.

Lehetőség van egy 3. idegen nyelv tanulására is (német vagy francia) erről a szándékról szintén a sikeres osztályozóvizsgát követően kell nyilatkozni. Egy csoport elindulásához legalább 12 fő jelentkezésére van szükség. Amennyiben a tanuló ezt a lehetőséget választja, a tanórásra járás kötelező. A tárgyat legközelebb a következő tanév elején lehet leadni.

A technikumban tanulóknak a sikeres osztályozóvizsgát követően nyilatkozniuk kell, hogy - az adott tárgy óráit (szinten tartás vagy emelt szintre készüléssel miatt) a következő tanévtől látogatni szeretnék, - vagy a tantárgy óráinak látogatása alól felmentést kérnek.

Ha a tanuló a tantárgyat továbbra is tanulni szeretné, a tanórára járás kötelező. A tárgyat legközelebb a következő tanév elején lehet leadni.

Ha a tanuló a tantárgyat nem kívánja tovább tanulni, javasoljuk a más órákra, versenyekre készülést, melynek ideális helye az iskola könyvtára. Az iskola épületét az 5. óra végéig a lyukas órákban sem hagyhatja el a tanuló.

Lehetőség van 2. idegen nyelv tanulására is (német vagy francia) erről a szándékról szintén a sikeres osztályozóvizsga után kell nyilatkozni. Egy csoport elindulásához legalább 12 fő jelentkezésére van szükség. Amennyiben a tanuló ezt a lehetőséget választja, a tanórára járás kötelező. A tárgyat legközelebb a következő tanév elején lehet leadni.

5. Ágazati alapvizsga

A szakképző intézményben a szakirányú oktatást megelőzően ágazati alapoktatás folyik. Az ágazati alapoktatás közös szakmai tartalmát a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) meghatározottak és a szakmai programunkban tervezettek szerint folytatjuk. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Technikumban ágazati alapvizsgát a 10. évfolyam végén tehetnek a tanulók. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni, így a szakmai alapvizsgát is az első félév végén kell megszervezni.

Az ágazati alapvizsga állami vizsga lebonyolítására a tanulmányok alatti vizsga szabályait kell alkalmazni az Szt. 60§. (1) bekezdéséhez a Korm.rend. 180-193. §-a alapján. Az ágazati alapvizsga az adott ágazatba tartozó valamennyi szakma tekintetében azonos szakmai tartalmát és az értékelés szabályait a hatályos képzési és kimeneti követelmények határozzák meg. Az ágazati alapvizsgát a szakképző intézmény oktatóiból és az elnökből álló vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét a szakképző intézmény székhelye szerint illetékes területi gazdasági kamara delegálja.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgát és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el,
- feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. Kérdező oktató csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni,

- feladatainak ellátásában közreműködhet - az igazgató megbízása alapján – az igazgató helyettese vagy más megbízottja.

Az egyes vizsgatevékenységekre vonatkozó rendelkezéseket

- írásbeli vizsga esetén a Korm.rend. 184-186. §-a,
- a gyakorlati vizsgatevékenység tartalmát az igazgató hagyja jóvá, a gyakorlati vizsga rendelkezéseit a Korm.rend. 189. §-a tartalmazza.

Az ágazati alapvizsga teljesítését az év végén adott bizonyítványba kell bejegyezni. A tanuló magasabb évfolyamra nem léphet, ha elégtelen ágazati alapvizsgát tett. Az érettségi végzettséggel kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben, ha a képzésben részt vevő személy elégtelen ágazati alapvizsgát tett, a javítóvizsgát a tanév második félévében teheti le. A javítóvizsgán is elégtelen ágazati alapvizsgát tett képzésben részt vevő személy a tanév végén nem minősíthető és a tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytatja.

Az ágazati alapvizsga eredménye a képzési és kimeneti követelményben meghatározottak szerint a szakmai vizsga eredményébe beszámít. Egy szakma megszerzését követően az adott ágazathoz tartozó további szakma szerzése esetén az ágazati alapvizsgát nem kell megismételni.

Az ágazati alapvizsgán a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott minimális eredményességi szintekhez alkalmazott értékelések:

Elektronika és elektrotechnika ágazat, Gépészet ágazat:

0	-	50,9 %	elégtelen (1)
51	-	60,9 %	elégséges (2)
61	-	70,9 %	közepes (3)
71	-	80,9 %	jó (4)
81	-	100 %	jeles (5)

Informatika és távközlés ágazat, Környezetvédelem és vízügy ágazat, Sport ágazat, Vegyipar ágazat:

0	-	39,9 %	elégtelen (1)
40	-	49,9 %	elégséges (2)
50	-	59,9 %	közepes (3)
60	-	79,9 %	jó (4)
80	-	100 %	jeles (5)

Ágazati alapvizsga után szakmai képzés választása

Az **informatika és távközlés** ágazatban a 10. évfolyam végén, az ágazati alapvizsga sikeres letétele után a tanulók választanak, hogy melyik szakmai képzésben kívánják folytatni tanulmányaikat.

Az általunk biztosított képzések az alábbiak:

a) 5 0613 12 03 – Szoftverfejlesztő és –tesztelő

b) 5 0612 12 02 – Informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető technikus

Mindkét képzést elindítjuk, a tanulók ezek közül választanak a 10. évfolyam év végi eredményük és az ágazati alapvizsga eredményük sorrendjében.

6. A javító vizsga

Azok a diákok, akik a szorgalmi időszak végére legfeljebb három tantárgyból elégtelen minősítést kaptak, és 16. életévüket az adott év augusztus 31-ig nem töltötték be, külön kérvény nélkül is javító vizsgán vehetnek részt. Ennek időpontja mindig augusztus 21-31. közötti időszakra esik. A pontos dátum a tanévzáró ünnepségen kerül kihirdetésre, de ezt követően az iskola honlapján is közzé tesszük. Aki betöltötte a 16. életévét, annak írásos kérvényt kell benyújtania (18 év alattiak esetében a gondviselőnek) az igazgatónak címezve az adott év június 20-ig, melyet a tantestület bírál el a tanévzáró értekezleten.

A javító vizsga lebonyolítására az igazgató bizottságot jelöl ki, mely minimum három főből áll. Egy adott tantárgy vizsgaanyagát az ahhoz kötődő munkaközösség állítja össze, így az állhat írásbeliből, szóbeliből, vagy mindkettőből. Gyakorlati tantárgyak esetében az éves óraszám legalább 80%-ának utólagos teljesítése alatt, az aktuális követelményekhez kötődő produktum elkészítéséből vagy bemutatásból áll. A kérdező-értékelő tanár nem lehet az, aki a szorgalmi időszak végén az elégtelen minősítést adta. A javító vizsga eredményét lehetőleg még a teljesítés napján, de legkésőbb a vizsga befejezését követően 24 órán belül tudatni kell a tanulóval.

Olyan tantárgyak esetében, amelyek az első félévben lezáródnak, külön igazgatói engedéllyel a javítóvizsga megszervezhető május 30-ig is.

7. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Magasabb évfolyamba lépésnél a tantervi minimum teljesítése a feltétel (minden tárgyból legalább elégséges (2) osztályzat). Azon tantárgyakból, amelyekből ezt nem sikerült elérni az augusztusi javító vizsgákon van lehetőség megszerezni az előző pontban leírt feltételek megléte esetén.

A tanulmányi kötelezettséget magántanulóként teljesítőknek legkésőbb az augusztusi javító-pótló-osztályozó vizsga idején adjanak számot tudásukról. Ők elégtelen osztályzat esetén szeptember 30-ig tehetnek javítóvizsgát azon tantárgyakból, amelyekből augusztusban nem javítóznia kellett. Addig a magasabb évfolyamon feltételesen megkezdhetik tanulmányaikat.

A javító-osztályozó-pótló vizsga más időben történő letételét vagy sikertelen vizsga megismétlését nagyon indokolt esetben az igazgató írásos kérésre engedélyezheti.

Egyes szakmai alapozó képzést folytató osztályokban a törvényi előírások szerint a következő évfolyamba lépés feltétele az összefüggő nyári termelési gyakorlat előírások teljesítése is.

A szakképző évfolyamokra sikeres érettségi vizsgával lehet beiratkozni. Aki a 12. évfolyam végén sikertelenül érettségizett, az a szakképző évfolyamra csak feltételesen vehető fel, abban az esetben ha az adott év őszi vizsgaidőszakában a pótérettségire jelentkezik. Sikertelen pótérettségi esetén a tanulók névsorából törölni kell.

Törölni kell azt a tanulót is, aki a félévi értékeléskor kettőnél több tárgyból nem szerezte meg a legalább elégséges minősítést.

Aki szakirányú előképzettséggel érkezik, azok számára a technikus képzés egy tanév, aki ilyennel nem rendelkezik, azok számára két tanév.

Az iskolára jellemző tovább lépési periódus a tanév. Ettől eltérő tovább haladási engedélyt kiskorúaknál a szülő kérésére, nagykorúaknál egyéni kérésre a szaktanár és az osztályfőnök véleményének kikérése után az igazgató adhat engedélyt, s minden esetben különböző vizsga teljesítéséhez kötött.

8. Évfolyamismérlés alapesetei

- aki háromnál több tárgyból nem éri el az elégséges minősítést a szorgalmi időszak (június 15.) végére
- aki a javítóvizsgán valamely tantárgyból nem éri el az elégséges minősítést
- aki 250 óránál többet hiányzik és nem kíván osztályozó vizsgát tenni
- akinek valamely gyakorlati jellegű tantárgy óráiról való hiányzása meghaladja a 20%-ot, és nem pótol annyi órát, hogy ezen érték alá kerüljön
- aki nem vesz részt a számára kötelezően előírt osztályozó vizsgán a kijelölt tantárgy(-ak)-ból: valamely elméleti tantárgyból nincs meg az előírt darabszámú osztályzata
- indoklással és szakértői véleménnyel ellátott, írásos kérvény alapján, fenntartói jóváhagyás után

IX. A TANKÖNYV ÉS A TANESZKÖZ KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

1. A tankönyv kiválasztás elve, és a tankönyv forgalmazása

- A tankönyvek alkalmazása csak a munkaközösség véleményének kikérésével lehetséges. A munkaközösségek figyelembe veszik a tanár módszertani szabadságát és a tanulók jogát a tárgyilagos és többoldalú ismeretszerzéshez.
- Fontos, hogy a tankönyv tartalma a lehető legnagyobb mértékben egyezzen meg a tanterv tartalmával.
- Csak olyan kiadványt használunk kötelezően „megvásárolandó” tankönyvként a tanításban, amely szerepel a hivatalosan jóváhagyott „tankönyv listán”.
- A tankönyvet, tankönyvcsaládot a felmenő rendszeren belül nem szabad váltani, kivéve ha az addig alkalmazott könyvet már nem adják ki, vagy az új „család” tartalmi elemei megegyeznek az éppen leváltottal.
- A kiválasztásnál figyelembe kell venni a tankönyv árát is (ha az nem ingyenes). Azonos körülmények mellett, vagy ha a választás nem veszélyezteti a követelmények teljesítését, az olcsóbb könyvet kell alkalmazni.
- Csak olyan tankönyv alkalmazható, amely biztosítja az ismeretek objektív, tárgyilagos átadását és nem akadályozza a többoldalú ismertszerzést.
- Vizsgálni kell, hogy a tankönyvben alkalmazott ábrák megfelelően segítik-e a szöveges részek megértését.
- Nyelvkönyvek esetében előnyben kell részesíteni azokat a könyveket, ahol megvalósul a nyelvkönyv-, munkafüzet-, hang-, és képanyagrendszer egysége.
- A kiválasztott tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek felsorolását évfolyam és osztály pontosítással, a beszerzési árak megjelölésével legkésőbb a tanévzáró ünnepségen minden tanulóval tudatni kell.
- A tankönyvek értékesítése és kiosztása az iskola közreműködésével megbízott személyen keresztül történik.
- Senkinek nem kötelező az iskola által megbízott személytől beszerezni a tankönyveket. Ez csak lehetőség. A megadott lista alapján bárki intézheti egyénileg is.
- Azon diákoknak, akiknek a törvényi előírás vagy a határidőre benyújtott igazolás alapján jár a tankönyv ingyenes biztosítása, az iskola könyvtári állományából oldjuk meg. Tehát ezen könyveket a diákok nem örökbe kapják meg, hanem egy tanévre kölcsönzik, így azokat, természetesen használadástól eltekintve, sértetlen állapotban (nem lehet szaggatott lap, firka, ételfolt, stb.) június 15-ig le kell adni.

2. A taneszköz kiválasztás elve

- Figyelembe vesszük a szakmai követelményrendszerben és a tantervben előírtakat.
- A hagyományos, közvetlen megjelenítésen alapuló eszközök rendszerben tartásával is biztosítjuk a többoldalú szemléletet a tananyag átadása során.
- A modern és a hagyományos szemléltetést párhuzamosan alkalmazzuk ugyanazon témák oktatása során.
- Fontos szerepet biztosítunk a saját készítésű eszközöknek.

- Nem tekintjük a számítógépet kizárólagosnak és mindenre alkalmas, mindent helyettesítő eszköznek, de alkalmazását kiterjesztjük minden indokolt esetre.
- Ügyelünk rá, hogy a valóságot egyre tökéletesebben utánozó eszközök révén ne tegyük a valóságot elvonttá. A szimuláció előnyei mellett a hátrányait is elemezzük az eszközválasztásnál és alkalmazásánál.
- A taneszközök beszerzésénél figyelembe vesszük az erkölcsi elavulás és a tényleges amortizáció várható alakulását.
- Csak munkavédelmileg minősített eszközt alkalmazunk, ha azok mechanikai ereje, üzemi feszültsége vagy más jellemzője ezt megköveteli.
- A gyakorlati oktatásban alkalmazott gépek és műszerek ösztönző hatásúak kell, hogy legyenek. Az eszközök által is vonzóvá tesszük a tevékenységet, hogy ezáltal is segítsük a programban meghatározott "munka és minőség" rész cél megvalósítását.
- Az iskolába kerülő taneszközök, szemléltetési eszközök, más segédletek vásárlása előtt a munkaközösségek véleményét, a szakmai oktatás eszközeinél a műhelyfőnök véleményét ki kell kérni. Az iskolába bekerülő új eszközök, segédletek kezelésére, használatára az illető tanárokkal, majd a használó diákokat a használat előtt ki kell oktatni.
- Az egyéni felszerelést képező eszközök kötelező listáját minden szaktanár a tanév elején ismerteti. Fontos elv, hogy szorítkozzunk az olcsón beszerezhető alapeszközökre (főleg író és rajz eszközök, füzetek, speciális ruházat)

X. KÖTELEZŐ NEVELÉSI TÉMÁK AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÉS CSOPORTFOGLALKOZÁSOKON

Az osztályfőnöki órák keretén belül a szabadon választható témák mellett a tanulók életkori sajátosságának, az iskola nevelési elveinek, a szülők elvárásainak valamint a fenntartói és törvényi előírásoknak megfelelően tanévenként a következő témaköröket mint kötelezően feldolgozandó anyagot jelöljük ki.

Kötelező osztályfőnöki témák:

9. évfolyamon: Egészséges életmód és a serdülés:

- egészség
- életmód
- serdülés
- az internet
- könyvtárhasználat
- helytörténet
- kortársak
- kapcsolatok, csapatépítés
- káros szenvedélyek
- kockázatok
- változások

10. évfolyamon: Helyem a világban – én és mások

- „kisközösségi” elvárások
- életmód
- kortársak, önismeret
- média
- az internet
- társadalmi elvárások
- deviancia
- káros szenvedélyek
- kölcsönhatások
- megfelelés

11. évfolyamon: Hogyan tovább?

- társadalmi együttélés osztályai
- társadalmi normák
- táplálkozás
- párkapcsolatok
- szexualitás
- káros szenvedélyek
- karrier
- önismeret, pályaválasztás
- „maradj a napos oldalon”!

12. évfolyamon: Felelősség a közösségért

- felnőtté válás, pályaválasztás
- döntések
- kapcsolatok
- személyi higiénia
- család

- munka
- felelősség a környezetért, közösségért
- életminőség
- helyem a világban

Az alapprogram végrehajtásához szükséges kötelező foglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	13. évf.
Tanulásmódszertan	4	3	3	,	
Önismeret, pályaválasztás	3	3	4	3	2
Művészet és információs kultúra	3	3	2	4	5
Környezeti nevelés	2	2	2	2	3
Életmód, életvitel, háztartási ismeretek	4	4	4	5	5
Egyén és közösség	3	3	3	3	2
Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság	3	4	4	3	3
*	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

XI. A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1. A személyi feltételek

Az egyes munkakörökben foglalkoztatható létszámot a fenntartó minden tanévre legkésőbb július 31-ig határozza meg. Ez igazodik a tanulói létszámhoz és az ellátandó feladatok mennyiségéhez, milyenségéhez. Törekszünk arra, hogy valamennyien az előírt képesítéssel rendelkezzenek, illetve az előírt határidőig azt szerezzék meg.

Fenntartói jóváhagyás mellett természetesen törekedni fogunk arra is, hogy minden területen a lehető legnagyobb mértékben ezt ki is használjuk:

- Iskolai oktató-nevelő munkát végzők (közismereti tantárgyakat oktatók, szakmai elméleti tantárgyakat oktatók, szakmai gyakorlatot oktatók).
- Pedagógiai munkát közvetlenül segítők (iskolaitatók, könyvtárosok, pedagógiai asszisztensek, laboránsok, rendszergazda, iskolapszichológus, stb.)

Az iskola működtetésével összefüggő feladatok is nagy hangsúlyt kapnak, hiszen munkájuk fontos az iskola külső megjelenése, a szolgáltatások minősége, s úgy általában a jó közérzet miatt. A főbb területek:

- karbantartás, felújítás
- takarítás, terepgondozás
- étkeztetés (2013-tól a Gazdasági Hivatalhoz tartozik)
- közmű-szolgáltatás
- portai szolgálat, nyitva tartás
- vagyonelemek bérbeadása, értékesítése
- oktató-nevelő munka feltételeinek biztosítása

2. A tárgyi feltételek

Az iskola épületének legfőbb adatai:

Az elméleti oktatást szolgáló iskola a város északi végén és a szakoktatást szolgáló műhelyépület a város központjában helyezkedik el. A kollégium az iskolához közel az iskolacentrumban található. A kollégium jelenlegi helyére 1995-ben került, konyháját és ebédlőjét 1996-ban bővítették. A kollégium koedukálására 2003-ban került sor. 2015-ben leválasztották az iskoláról, így azóta „önállóan” működik, de ugyanazon Szakképzési Centrumnak a tagja. A kapcsolat továbbra is szoros és kollegális.

A 9-12. évfolyam közismereti oktatását szolgáló, 6300 m²-es iskolaépület átadására 2003. szeptember 1. került sor. Ennek 2300 m²-rel történő bővítése 2010. május 31-én lett átadva. Az iskola és a műhely közötti összeköttetést távközlés technikai úton és internettel biztosítottuk. A műhelyépület kismértékű átépítése, a célnak megfelelő átalakítása, és önálló közmű csatlakozása biztosítása 2003-2004-ben megvalósult.

A jelenlegi épületegyüttes az alábbi egységekből áll:

iskolaépület	8.560 m ²
tanműhely épület	2.690 m ²
iskolaudvar területe	12.000 m ²

Az iskolánk két támogatott és egy követő szakmacsoportban vett részt 1994 -1998 között az Emberi Erőforrások Világbanki Programban. Ennek keretén belül 300 000 dollár értékű eszköz került beszállításra a meglévő állomány mellé. A szakszertárok, a géptermekek és a laborok ellátottsága jó, folyamatosan bővül, korszerűsödik. A kizárólag tanulók által használt számítógépek száma kb. 250. Ez az informatika/számítástechnika órák számához képest

megfelelő. A gépterem leterheltsége nagy. A személyi számítógépek teljes mennyisége a szertárakban, laborokban, tanári szobákban és irodákban meghaladja a 300 darabot.

Jó színvonalúnak minősíthető a fizika tantárgy eszközellátottsága, sokat fejlődött az utóbbi években a kémia, a biológia és a földrajz szaktanterem és szertár is.

Az idegen nyelv oktatása tíz nyelvi szaktanteremben folyik. A termek felszereltsége: videomagnó, erősítő, magnetofon, írásvetítő és TV készülék, helyenként projektor.

Az ének-zeneoktatáshoz pianínó és elektromos orgona áll rendelkezésre.

A történelem és földrajz oktatásához megfelelő számú és minőségű a térképgyűjtemény.

Az iskolai könyvtár szabadpolcos és megfelelő olvasóteremmel van ellátva. A könyvtári egységek száma meghaladja a 25000 kötetet. Összetétele követi az iskolai igényeket a mindennapos tanulás a tudományos szintű kutatómunka és a szabadidő hasznos eltöltése terén egyaránt. Fejlesztését a kollégiumi könyvtárral összehangolva, a rendelkezésre álló források és pályázati lehetőségek mellett végezzük minden évben.

A közismereti és szakmai tantárgyak oktatását segítő megfelelő, jogtiszt szoftverállomány zömében biztosított. Minden oktatási épületben, minden helyiségben kiépített a távközlési-, a videohálózat, az internet és a kábeltévé elérhetősége.

Kiemelkedő fontosságú a tanítást jó szolgáló laboratóriumok és oktatórendszerek. A szakmai tantárgyak oktatásánál NC, CNC oktatására alkalmas oktató, és oktató-termelő gépek is rendelkezésre állnak. Rendelkezünk korszerű színvonalú irányítástechnikai oktatóteremmel, hidraulika, pneumatika PLC oktatáshoz szükséges teljes felszereléssel. Megkezdtük a robottechnika oktatását ipari robot és gyártórendszer beállításával.

A gépgyártás technológia szak oktatását segítik a fémmegmunkáló és CAD/CAM szoftverek és az alkalmazásukhoz szükséges számítógépek.

A csúcstechnológiák oktatását is lehetővé tevő berendezések mellett a tanműhely felszereltsége biztosítja az alapozó és speciális szakképzést, továbbá a OKJ szerint folyó felnőtt képzést.

Az általunk oktatott szakmák a csúcstechnológiákhoz kötődnek. Az oktatáshoz, ide értve a teljes körű elméleti képzést is, jórészt olyan eszközök kellenek, amelyeknek szakmai elévülési ideje 5-10 év. Ezek fejlesztésével kapcsolatban még rövid távú pénzigény sem konkretizálható, hiszen a fejlődés jelenlegi üteme mellett gyakran olyan eszköz alkalmazása is szükségessé válik, ami ma meg sem nevezhető. A fejlesztések elsődleges forrása 2013-tól a központi költségvetés, felváltva ezzel a TISZK-ek begyűjtő-újra elosztó szerepét. Természetesen nem mondunk le a pályázati lehetőségekről, az alapítványaink, a cégek és magán személyek jövőbeli támogatásáról sem.

Iskolának szabadtéri sportlétesítményei, két részre választható tornaterme és jól felszerelt konditerme van. Ezek igénybevétele a tanulók számára az oktatási időn kívül is biztosított.

Az iskolai épület védelmi rendszerének kiépítése, a telek bekerítése és a Duna-part felé való bővítése kiemelt fontosságú feladat lenne, de ezen munkálatok teljesen leálltak.

3. A fejlesztés irányai és forrásai

Az iskolában folyó képzés fejlesztésének az irányait a fenntartó határozza meg, s biztosítja az ezekhez kötődő feladatok teljesítéséhez a szükséges eszközöket, forrásokat.

- 1994/98 között a világbanki fejlesztési keret terhére 50 millió forint összegben történt tárgyi eszközbeszerzés, ami jelentős előrelépés volt.

- Decentralizált pályázaton nyert összeg segítségével 60 millió forintos fejlesztés lett végrehajtva a gépészet és az elektronika területén 2008-ban.
- A KMOP pályázaton elnyert 601 millió forintos támogatással valósult meg a főépület bővítése, melynek fő célja a gépészet, elektronika és környezetvédelmi képzések fejlesztése illetve beindítása.
- Más forrásokból — elsősorban a szakképzési alap átvételével és sikeres pályázatokkal —további 150 millió forint összegű célirányos tárgyi eszközfejlesztést hajtottunk végre a 2007-2011-es években.
- A képzés szerkezetének kismértékű változtatása további fejlesztéseket tesz szükségessé. Ennek biztosításához továbbra is számítunk a korábban kialakított, s 2012-ig jól működő bázisvállalati kapcsolatainkra. Bár szakképzési alapot már nem utalhatnak, ilyen jellegű támogatást, esetleg eszközöket adhatnak.
- Továbbra is figyeljük és kihasználjuk a pályázási lehetőségeket .
- Folyamatos feladat az elavult, javíthatatlan bútorzat cseréje.
- Törekedni kell a jogtiszta szoftverek vásárlására, és biztosítani iskola szinten a számítógéppark egységesítését, fejlesztését.
- Az évenként jelentkező fejlesztési feladatokat, a sürgős és kevésbé sürgős karbantartási-felújítási igényeket írásban jelezzük a felettes szervezeteknek.

XII. KÖRNYEZETI NEVELÉS- ÉS A KÖRNYEZETVÉDELEM ISKOLAI PROGRAMJA

1. Alapok

Környezet- és természetvédelmi jogszabályok

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól). A törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság. A törvény 54. § 1. cikkelye szerint „minden állampolgárnak joga van a környezeti ismeretek megszerzésére és ismereteinek fejlesztésére”. A nevelés állami és önkormányzati feladat. Legfontosabb dokumentumaként a NAT-ot, a *Nemzeti Környezetvédelmi Programot* (illetve annak részeként a Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogramot) említi.

A **Természetvédelmi törvény** (1996. évi LIII. Törvény) kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának, az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

Az 1997. évi XLI. **Törvény a halászatról és a horgászatról** is számos környezeti nevelési feladatot tartalmaz (tanfolyamok, vizsgák, fajismeret, természetvédelem).

A **géntechnológiai tevékenységről** szóló XXVII. **Törvény** 30. és 31. §-a foglalkozik az oktatással, a képzéssel és a tájékoztatással. Ennek értelmében „Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatait”.

Az **állatok védelméről és kíméletéről** szóló 1998. évi XXVIII. **Törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (a Kormány 2031/1998. határozata) helyzetértékelése szerint: „A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemtől, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

1999-ben elkészült a **Nemzeti Biodiverzitás Stratégia**, a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával. Az akcióprogram elkészítését az 1992-es Rió de Janeiróban megrendezett *Környezet és Fejlődés Konferencián* aláírt – általunk 1995-ben ratifikált biodiverzitás egyezmény – tette feladatunkká. E szerint minden államnak joga és kötelezettsége megőrizni saját természeti értékeit, gazdaságát, és az abból szerzett tudást. Ez csak társadalmi összefogással valósítható meg.

A 2000. évi **Hulladékgazdálkodásról szóló XLIII. Törvény** 54. §-a kimondja, hogy a Kt. 54-55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

Egészségügyi jogszabályok

A **Nemzeti Környezet-egészségügyi Akcióprogram** (1996) 9.5 pontja részletesen foglalkozik a környezet-egészségügy oktatásával, nevelésével. Az oktatás, nevelés és szakképzés környezet-egészségügyi feladatait két nagy területre osztja:

- Környezet-egészségtani szakismeretekre és módszerekre azoknak a szakembereknek van szükségük, akiknek ez munkakörükkel közvetlenül összefügg. Számukra ezt a képzés során a képzési követelmények előírják.
- A környezetegészség kultúrája ugyanakkor az életvitel részeként a hétköznapi tudás és szokásrendszer egyik fontos eleme, minden embert érintő kulturális tényező. E kultúra az emberek életviteli szokásaiban, életmódjukban, értékrendjükben tükröződik. Kialakulása a családi szocializációban kezdődik, később az intézményes nevelés, oktatás és az iskolarendszeren kívüli hatások együttesen formálják.

1998-ban Koppenhágában a WHO Európai Regionális Bizottsága elfogadta az **Európai Egészség 21.** nyilatkozatot amelynek célkitűzései többek között kimondják, hogy 2015-re a lakosságnak a társadalom minden rétegében egészségesebb életmódot kell kialakítani és hogy a régió lakosságának olyan biztonságosabb fizikai környezetben kell élnie, ahol az egészségre veszélyes szennyező anyagok nem haladhatják meg a nemzetközileg elfogadott határértékeket.

Az Egészségügyi Világszervezet számos idevonatkozó dokumentuma, az „Egészség 21” Regionális Stratégia szakmai háttérrel nyújt a hazai az **„Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja”** 2002 kidolgozásához. Előzménye a Nemzeti Népegészségügyi Program (1066/2001 Kormányhatározat). A Program illeszkedik az EU népegészségügyi prioritásaihoz, és hazánk uniós csatlakozása további lendületet ad a sikeres végrehajtásnak

Közoktatási jogszabályok

A **köznevelésről szóló törvény (2011. CXC tv.)** szerint a pedagógiai programok felülvizsgálatánál az eddiginél nagyobb hangsúlyt kell fordítani a gyermekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésével kapcsolatos feladatokra, s a nevelés elsőrendű jelentőségű. A pedagógiai programok átalakításánál a személyiség és közösség fejlesztés megtervezésében kiemelt hangsúlyt kell fektetni a NAT kiemelt közös követelményeire, köztük a környezeti nevelésre.

Az iskolának fel kell deríteni a gyermekek és tanulók fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek, a tanuló érdekében intézkedést kezdeményez.

Az iskolai munkát tartalmi alapjaiban szabályzó közös követelményei között találjuk a környezeti nevelést. „A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.”

A *Nemzeti Alaptanterv* kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló kormányrendelet kiemelt fejlesztési feladatként definiálja a környezeti nevelést. Elengedhetetlenül szükséges a NAT részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatás továbbfejlesztése. A felsőfokú oktatásban a program időszakának végére el kell érni, hogy minden hallgató részesüljön környezetvédelmi, természetvédelmi oktatásban.

1998-ban tizenhárom környezeti neveléssel foglalkozó társadalmi szervezet összefoglalta a környezeti nevelés eddig elért eredményeit és a *Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia* c. kiadványban megfogalmazta a közeljövő fontosabb feladatait. 2003-ban megjelent a kibővített, átdolgozott kiadás.

Önkormányzati jogszabály

Az 1990. évi LXV. *Törvény a helyi önkormányzatokról* kiemeli az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítését, a lakosság önszerveződő közösségei tevékenységének támogatását.

2. Helyzetkép

A. Az iskola

1.1. Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

- Az iskola épülete modern, az építészeti szabványoknak megfelelő (pl. az egészségügyi követelményeknek megfelelő toalett-helyiségek, étkezés előtti tisztálkodási lehetőségek). A javításokat folyamatosan végeztetik, baleseti veszélyek nincsenek. Szellőztetés megoldott, a természetes világításról nagy ablakfelületek gondoskodnak. Az üvegfalak hátránya viszont napsütésben a nagy hőség.
- A megfelelő fény miatt az iskola kiválóan alkalmas zöld növények elhelyezésére, igényes belső terek kialakítására.
- Az iskola körüli zöld terület parkosítható.
- Az épületen belül környezeti vizsgálatokhoz megfelelő, alapeszköz-készlettel ellátott laboratórium és előadó áll a rendelkezésünkre.

1.2. Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

- Tanulmányi kirándulások természetvédelmi területekre.
- Laboratórium illetve szennyvíztelep látogatása a biológiából érettségiző csoportok számára.
- Jeles napok alkalmából az iskola egészét vagy egy-egy csoportot érintő akciók, tevékenységek.
- Iskolai tábor természetes élőhelyek látogatásával.
- Az érdeklődő diákok számára szakkörök működtetése.
- Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés.

B. A település és a régió, a helyi értékek

- Iskolánkban évente egy napot a közvetlen környezet jobbítására fordítunk.

- A városi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit. A természettel való kapcsolat részben hosszabb-rövidebb terepprogramok szervezésével, részben a városi parkok, kertek tanulmányozásával valósítható meg. A környezetszennyezés és a közlekedés viszonya, a sétálóutcák kialakításának következményei, az épített környezet felújítási programja jó vizsgálati, elemzési, véleményalkotási lehetőséget adnak. A diákoknak lehetősége van különböző állampolgári tevékenységek gyakorlására, amikor bekapcsolódnak a döntéshozatali eljárásokba, egy-egy környezetkárosítás feltárásába.
- A város közvetlen közelében lévő természeti értékek (Ártéri Tanösvény, Naszály) jó lehetőséget biztosítanak kirándulások, terepi programok szervezéséhez.
- A cselekvési kedv fokozása és az iskola környéke vagy a város lakosságának bevonása a különböző környezetvédelemmel kapcsolatos tevékenységekbe mindenki számára hasznos.

3. Erőforrások

A) Belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi szakos belátja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Természettudományi munkaközösség	Elkészíti a pedagógiai programnak megfelelően az éves tervet, segíti és koordinálja annak megvalósítását. Dokumentációs és értékelő munkát végez, pályázatokat ír, kapcsolatot teremt a külső támogatókkal.	Lehetőséget ad a különböző szakmacsoportok programjainak összehangolására (versenyek, akciók, kiállítások, jeles napok eseményei stb.)
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten (pl. törvényi intézkedések, egészséges táplálkozás, reklámok hatásai, életmód kérdései stb.)
Diákönkormányzatot segítő és mentálhigiénés tanár	Lehetőségük van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.

Iskolaorvos	Segíti a tanárok munkáját az egészségneveléshez kötődő tevékenységekben.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok háttérének biztosításával (pl. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázati elszámolások)	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékoságban.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, ökológia terem, laborok, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, hőszigetelés, stb.	A környezetvédelem szempontjai megjelennek a mindennapi gyakorlatban is.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt: hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések.	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.

B) Külső erőforrások

Intézmény, szervezet	A kapcsolat formája, tartalma
nemzetközi kapcsolatok (WWF, Climate Network)	csatlakozás, mérés, kiadványok alapján tájékozódás
Más közoktatási intézményekkel kapcsolat	általános- és középiskolákkal: részvétel vetélkedőkön, versenyeken, környezetvédelmi programokon
Kutató Diákok Köre	diákjaink bekapcsolódnak a mozgalomba, iskolai diákkör alakítása
megyei pedagógiai intézet szaktanácsadója	szakmai együttműködés
önkormányzat környezetvédelmi referense	bekapcsolódás a helyi környezetvédelmi programokba
Duna-Ipoly Nemzeti Park	bármelyikkel szakmai előadások, terepgyakorlatok szervezése
erdészet	Terepgyakorlatok szervezése
DMRV	laborlátogatás, szakmai anyagok
országos környezeti nevelési szervezetek	

Göncöl Szövetség	információs, szakmai anyagok
MKNE	információs, szakmai anyagok
regionális vagy helyi környezeti nevelési szervezetek	
Magosfa Környezeti Nevelési Egyesület	tájékoztatás, közös szervezési munkák
Vác Városi Környezetvédelmi Egyesület	tájékoztatás, információs anyagok
egyéb országos környezetvédő szervezetek	
Magyar Madártani Egyesület	egyéni tagság
Magyar Természetvédők Szövetsége	információs anyagok
nemzetközi környezetvédő szervezetek	
WWF	szakmai anyagok, akciók
közművelődési intézmények	
Városi Könyvtár, Madách Imre Művelődési Központ	segédanyagok, pályázatok, versenyek kiírása
Magyar Természettudományi Múzeum	szakmai segítség, tanulmányi kirándulások szervezése
Vácrátóti Botanikus Kert, Fővárosi Állat- és Növénykert	szakmai segítség, tanulmányi kirándulások szervezése
ÁNTSZ	előadások, versenyek
helyi média	tájékoztatás
Rendőrség	engedélyek pl. demonstrációhoz, előadások
helyi, regionális üzemek	alkalmanként kapcsolat, látogatások, bemutatók
helyi szolgáltatók	alkalmanként kapcsolat, látogatások, bemutatók
anyagi forrást biztosító kapcsolatok	
iskolafenntartó	
országos pályázatok	
alapítványi befizetések	
helyi és regionális pályázati lehetőségek	
vállalkozó szülők	
alkalmi szponzorok	

C) Tárgyi erőforrások

- szaktantermek, laboratóriumok, kísérleti eszközök
- ismerethordozók (kép- és hanganyag, folyóiratok, szakkönyvek, Internet, multimédiás anyagok),
- „zöld könyvtár”
- audiovizuális eszközök: projektor, videó, stb.

4. Alapelvek, célok

Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében, tudatos és felelős módon cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Általános célok, értékek

- az egyetemes természetnek, mint önmagában való értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt;
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt;
- környezettudatos magatartás és életmód kialakítására való törekvés;
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése;
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy felelős állampolgárként, személyes tapasztalataik alapján, saját hatáskörükben együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása;
- a környezettudatos gondolkodás kialakítása, fejlesztése;
- rendszerszemléletre nevelés;
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása;
- az organikus kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben;
- fenntarthatóságra nevelés, az elvi háttérrel („Small is beautiful”) való azonosulás elősegítése;
- a környezetetika hatékony fejlesztése;
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés;
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés;
- tolerancia és segítő életmód kialakítása;
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése;
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése;
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése;

- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése;
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése;
- hatékony kommunikációs készségek kialakítása;
- igény a környezet jobbítására;
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése.

Konkrét célok és feladatok

<i>Rövid távú célok</i>	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés iskolánk oktató-nevelő munkájának valamennyi tevékenységi területén jelenjék meg.	A helyi tantervben és az egyes tantárgyak tanmeneteiben konkrétan jelöljük meg a kapcsolódó tevékenységeket és módszereket.	Több környezeti nevelési tartalom az órákon, változatosabb tanulási tanulássegítési környezeti nevelési módszerek.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.	Tájékoztatók, beszámolók, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre többen vesznek részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Környezettudatos vásárlói szokások erősítése, takarékos papírhasználat, veszélyes hulladékok szelektív gyűjtése.	Javul az iskola tisztasága, a tanulók és az iskola dolgozói a lehetőségek szerint szelektíven kezelnek egyes hulladékfajtákat. Csökken az elszállított szemét mennyisége, kevesebb a csomagolóanyag a szemetesekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres ellenőrzések.	Nem lesznek nyitva felejtett, csöpögő csapok, égve felejtett villanyok, észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő összeg.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat.	Részvétel pályázatokon, környezeti nevelési programokon. Természetben végzett vizsgálódások, kirándulások, terepi gyakorlatok.	Aki ismeri a környezetét, kötődik hozzá, gazdaként bánik vele és óvja. A rendezvényeken szerzett ismereteket, tapasztalatokat, élményeket a diákok továbbadják társaiknak.

	Előadások, kutatómunka.	
Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői.	„Örökbefogadási” akciók, téli madáretetés. A szűkebb környezetünket, iskolánk épületét és környékét igyekszünk rendben tartani, szépíteni.	A tanulók kötődnek környezetük egy szeletéhez, és ezen keresztül átérzik környezetünk megóvásának fontosságát. Változik a tanulók környezeti erkölce.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét – megalapozva az élethosszig tartó tanulást.	Szakkönyvek, szakfolyóiratok, CD-k beszerzése, Internet-hozzáférés biztosítása. Részvétel versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon.	Egyre több növendékünk kér feladatot, tart kiselőadást, vesz részt sikerrel különféle versenyeken, pályázatokon.
Felkészítés a kétszintű érettségire.	A környezetvédelmi vonatkozások feltérképezése, az ezzel kapcsolatos követelmények tananyagba integrálása. Interaktív módszerek kipróbálása.	Sikeres szereplés a megmérettetésen. Módszertani megújulás az érintett szaktárgyi területeken.

5. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek

A) Hagyományos tanórai foglalkozások

A tanórák során a téma fontossága miatt minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. A különböző közismereti tantárgyak feladata a világ sokféleségének megismertetése, és a cselekvőképes környezettudatos magatartás kialakításához szükséges különféle kompetenciák, készségek elsajátíttatása.

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását;
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat;
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását;

- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük;
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsek és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül;
- értsek meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit;
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá;
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére;
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától;
- értsek meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- értsek meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket;
- értsek meg, hogy a társadalomföldrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet;
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék, szeressék és őrizték a természeti és az épített környezet szépségeit.

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény;
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére;
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően;
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismereteit;
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat;
- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait;
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat;

- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében.

A tanulóknál

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény;
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság;
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás;
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására;
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában;
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát;
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Informatika

A tanulók

- legyenek képesek az Interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszereszhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjék meg az informatikában (pl. az Internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre;
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait;

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások);
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével;
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését és a szervezet egészét tekintve;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.

A tanulóknál

- tudatosítsa az egészség és a környezet sokrétűségét;
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására;
- segítse az egészséges életritmus kialakulását.

B) A nem hagyományos tanórai formák

Tanulmányi kirándulásokon, szakkörökön, terepi foglalkozásokon törekszünk a megszerzett ismeretek egymásba integrálására, a rendszerszemlélet kialakítására, az elsajátított készségek alkalmaztatására.

C) Szakképzés

A hatékony környezeti nevelési munkához elengedhetetlen a környezetvédelmi szempontok beépítése a szakmai tárgyak tantárgyi struktúrájába. A képzés során tudatosítani kell a jövő szakembereivel, hogy az ember termelő-fogyasztó tevékenységével valamennyi földi szférában változásokat okoz.

Szakmai alapozó elmélet és gyakorlat (9-10. évfolyam)

A tanulók

- ismerjék a szakma gyakorlásához kapcsolódó természet és környezetvédelmi ismereteket, ezeket tudják megfelelően hangsúlyozni, kiemelni;
- ismerjék a szakmához kapcsolódó higiéniai követelményeket és tudják ezeket a gyakorlatban alkalmazni;

- tudják a szakmai ártalmak hatását az emberi szervezetre, legyenek képesek az egészségkárosodás megelőzésére;
- ismerjék meg a szakma történetét és lássák a környezetre gyakorolt hatását! Tudják ennek az egyszerű vizsgálati lehetőségeit.

Szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (11-12. ill. 13-14. évfolyam)

A tanulók

- legyenek képesek a tényeket szakma-specifikusan kiegészíteni, s ezen keresztül is erősödjön meg az ökológiai szemléletük;
- sajátítsák el a szakmaspecifikus munkát, és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek;
- tudják kiemelni a szakma környezetterhelő hatásait, ismerjék a védekezés lehetőségeit (hulladékkezelés, stb.);
- ismerjék a környezetbarát technológiákat, a környezetbarát anyagokat, a termékek használatát;
- sajátítsák el az anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módokat;
- látogassák meg a szakmához kapcsolódó (helyi) létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat a gyakorlatban;
- tudják mérni a környezetet károsító elemek hatásait szakmaspecifikus eszközökkel.

A tanulóknál

- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem;
- alakuljon ki a modern rendszertani szemlélet a szakmai és környezetvédelmi oktatás során.

Tanórán kívüli foglalkozások

A nem hagyományos tanórai foglalkozások közös és alapvető jellemzője, ismérve a komplexitás. Ennek lényege:

- a tantárgyakon átívelő ismeretek összekapcsolása, egy adott tartalom sokoldalú megközelítése, valamiféle “egymásra hajtogatottság”;
- a sokféleség összekapcsolódása a különféle tevékenységek által;
- a természet és társadalom kapcsolatrendszerének holisztikus megközelítése;
- kapcsolatközpontúság;
- értelem és érzelem egysége;
- módszerek sokfélesége.

A fentiekhez kapcsolódóan:

- Az érdeklődők számára külső helyszíneken látogatásokat, tanulmányutakat, terepi gyakorlatokat szervezünk komplex környezeti nevelési tartalommal.
- Diákpályázatokon (irodalmi, fotó, képzőművészeti, diákalkotói, stb.) veszünk részt, környezet- és természetismereti versenyeken, vetélkedőkön indítjuk tanítványainkat.
- Megünnepeljük a jeles napokat az iskolarádióban, plakátokon, akciókban, előadásorozatok szervezésével.

6. Módszerek

Célunk a környezeti nevelés szempontjából kiemelkedő jelentőségű élmény- és tevékenységalapú, érzékenyítő, interaktív módszerek minél sokoldalúbb alkalmazása. Az egyes tevékenységi körökhöz olyan módszereket kell választanunk, amelyekkel hitelesen tudjuk megvalósítani pedagógiai céljainkat.

Néhány, a munkánk során alkalmazott módszercsoport:

- kooperatív tanulási technikák;
- játékok;
- modellezés;
- riport-módszer;
- projekt-módszer;
- terepgyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenységek;
- közösségépítés;
- művészi kifejezés.

7. Taneszközök

Ismerethordozók tanulók számára:

Nagy példányszámban:

Varga Zoltán: Állatismeret, Seregélyes-Simon: Növényismeret

Az iskolai könyvtárban a csoportmunkához használhatóan (néhány példányban):
határozók, ökológiai (terep- és laboratóriumi) vizsgálatok elvégzéséhez kiadványok, térképek, ismeretterjesztő kiadványok (pl. nemzeti parkokról, tájakról, helyi értékekről), lexikonok, enciklopédiák.

Tanárok számára:

Szakmai-módszertani kiadványok, különös tekintettel a környezeti nevelésben nem hagyományos tantárgyakat tanítók segítésére.

Eszközök:

- multimédiás segédanyagok, videofilmek, Internet-hozzáférés – ezek használatához szükséges hardverek (laptop, projektor, tv, videó);
- laboratóriumi mérőkészletek;
- távcsövek, mikroszkópok (fénymikroszkóp, sztereomikroszkóp), digitális és tükröreflexes fényképezőgép, videokamera;
- transzparens- és diasorozatok, faliképek, plakátok

Biztosítani kell a biológiai és kémiai laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges eszközöket, vegyszereket. Folyamatosan frissíteni kell a környezeti nevelési szak- és CD-könyvtárat. Gondoskodni kell róla, hogy a környezeti nevelési tanórák számára megfelelő audiovizuális illetve multimédiás eszközök és ismerethordozók álljanak a tanárok és tanulók rendelkezésére. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye is.

8. Az iskolai környezet

Feladatunk a mindennapi iskolai élet „fizikai” és szellemi környezetének átalakítása a környezeti nevelési program szellemében. Fontos megtervezni az iskola mindennapi életének ezernyi mozzanatát, s azt, hogy ezeken keresztül hogyan lehet az iskola még inkább környezetbarát, miképpen alakíthatja az ott dolgozók és tanulók életmódját környezet-tudatosabbá.

Ehhez járulhatnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos iskolaüzemeltetés és tanórai mozzanatok;
- pedagógusok, dolgozók példamutatása;
- a szelektív hulladékgyűjtés következetes megvalósítása;
- termék, folyosók és az udvar zöldítése, a tantermek organikus díszítése;
- a tömegközlekedési eszközök, a kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése;
- a büfé árúkészletének átalakítása;
- az iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli eszközeinek jobb kihasználása (faliújság, iskolaujság, iskolarádió, helyi média).

9. Kommunikáció

1. Az **iskolán belüli** kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a részt vevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanáriban, diákságnak), az iskolai újság és az iskolarádió lehetőséget teremtenek az információátadásnak.

Az iskola munkaközösségeinek munkáját szakmai-módszertani téren segíti a természettudományi munkaközösség. Az iskolavezetés vállalja, hogy a szakanyagokat eljuttatja a felhasználóhoz.

2. Az **iskolán kívüli** kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk. Különösen a látványos, jelentős programjaink esetében egy kapcsolattartó (hiteles) személy tájékoztatja a városi televíziót és a napilapot az aktuális rendezvényekről, eseményekről. Az iskolai diáklapban megjelenő cikkekkel, diákmunkákkal a lakosok környezettel kapcsolatos ismereteit bővítjük

Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket.

10. Minőségbiztosítás / minőségellenőrzés

A környezeti nevelés sikerességét értékelhetjük különböző résztvevőkre megtervezett és kidolgozott eszközökkel. A minőségbiztosítást egy környezeti nevelési munkaközösség hangolja össze.

A környezeti nevelési program életbelépésekor *az iskola valamennyi dolgozójával* kérdőíves attitűdvizsgálatot végzünk, majd a tapasztalatokból a feladatokat megfogalmazzuk. Várhatóan közte lesz az is, hogy a munkaköri leírásokat át kell dolgozni az új szempontok figyelembe vételével.

A pedagógusok környezeti nevelői munkájának értékelésére kritériumrendszerrel dolgozunk ki, s ennek alapján évente értékeljük az egyének, a munkaközösségek munkáját, elért eredményeit, meghatározzuk feladataikat, a továbblépés lehetőségeit.

Néhány példa az elemzési szempontokhoz:

- mennyire tárja fel tantárgyának környezeti tartalmait napi tanítási gyakorlata során;
- tanítási gyakorlata során alkalmazza-e a modern környezeti nevelési módszereket (interaktív, partnerközpontú, élményalapú tevékenységek);
- részt vállal-e az iskola tanórán kívüli programjainak megvalósításából;
- személyes példamutatással segíti-e a program megvalósulását, törekszik-e együttműködésre a tanulói közösségekkel, az iskola dolgozóival, a szülőkkel, külső kapcsolatokkal.

A *tanulók* környezeti tudatosságának alakulását tevékenységeik változásán, ismereteik bővülésén mérhetjük például az alábbi módokon.

- A középiskolai tanulmányok kezdetén életkorának megfelelő mérőlappal szerzünk információt, rögzítünk egy állapotot. Ugyanazon diákok 12. évfolyamon végzett mérései alapján a fejlődésre következtetéseket vonhatunk le.
- A tanórán kívüli környezeti nevelési programokban milyen aktivitással vesz részt.
- A környezeti nevelési programok hozzájárulásának mértéke az iskolai osztályközösség kapcsolatrendszerének alakulásához, a kommunikáció, a konfliktuskezelés fejlődéséhez.

11. Továbbképzések

Az iskola keretet biztosít az önképzéshez, anyagi bázisával segíti a szakkönyvbeszerzést, a folyóiratok elérhetőségét. A számítógéppark fejlesztésével minden tanár és minél több diák számára általánossá teszi az Internet-hozzáférést.

A fizikai és adminisztratív dolgozók számára iskolai szintű tájékoztatás szervezése az iskolai környezeti nevelési program megismertetésére, beszélgetés feladataikról és lehetőségeikről a szemléletmód formálásában.

XIII. AZ ISKOLA TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAMJA

Iskolánk egyik fontos vezérelve szerint: „Mindenki tehetséges valamiben!”.

A folyamatban nagyon fontos, egymástól el nem különíthető elemek vannak. Akiról már ideje korán kiderült, miben, az szerencsés, s tulajdonképpen csak rajta és a környezetén (elsősorban a szülők, másodsorban az iskola) múlik, hogy az kibontakoztatásra kerüljön. Akiról viszont még nem tudható, mely területen tudna megfelelő körülmények között az átlag fölé nőni, arról ki kell deríteni! Talán, ez az egyik legnehezebb dolog. Olyan ez, mint betegségeknel egy jó diagnosztika. Ha már tudjuk, mire kell kezelni, akkor az már fél siker. Ezt követi a tehetséggondozás, ami azért nem könnyű, mert sokszor a gyerek alulmotiváltságába ütközünk. Sajnos ki kell mondani, hogy a diákok egy részének a szemében ma a munkának nincs értéke. Rengeteg beilleszkedési problémákkal, elutasítással szembesülnek kortársaik részéről a tehetséges diákok. Sokszor kényelmesebb számukra „besimulni” a középszerűségbe. Tehát ezen folyamat része kell legyen az értékrend befolyásolása, a magasabb teljesítmények széles körű elfogadtatása is. Nem kis feladat az ehhez megfelelő környezet kialakítása. Fontosnak tartjuk a tehetség tényleges megnyilvánulását, azaz a fellépéseket, szerepléseket, versenyeket. A folyamat jó esetben nem zárul be, csak egy szakasza ér véget a középiskolában. Ezen időt fel kell használni arra is, hogy diákjainkat felkészítsük a tovább lépésre, a magasabb szintre való eljutás igéjére.

Sajnos ezek mindegyike anyagi forrásokat igényel, ezért a működtetésüket csak a megfelelő háttér megléte mellett tudjuk évről évre vállalni. Ennek érdekében különböző, többek között pályázati forrásokat kutatunk fel. Az egyes programok meghirdetése mindig az adott tanév szeptembere folyamán történik.

Tehetséggondozó programjainkat helyi (Vác), körzeti (Szob, Rétság, Dunakeszi), illetve az informatika területén országos hatáskörrel tervezzük. Felkérésre egy-egy szakmacsoport országos szintű versenyét is megszervezzük. Így például volt már nálunk az elektronika és a gépészet OSZTV-k döntői is.

Kiemelt területek:

- matematika: alaptudomány révén igen fontos, ráadásul a nálunk nagy figyelmet kapó, mérnöki irányú továbbtanulásokhoz is elengedhetetlen
- idegen nyelvek (kiemelten az angol nyelv): ma már elvitathatatlan, hogy angolul mindenkinek tudnia kell, ráadásul 2020-tól már a felsőoktatásba való belépés alapfeltétele a legalább egy nyelvből a legalább középfokú nyelvvizsga megléte
- szakmai területek (gépészet, elektronika, informatika, környezetvédelem, vegyészet): szakképzéssel foglalkozó iskola lévén fontos, hogy a diákjaink megszeressék és magas szinten elsajátítsák az adott szakma középiskolai szintjét, majd lehetőleg szakirányba tanuljanak tovább
- sport (főleg a diákolimpiai részvételek): a rendszeres testmozgás iránti igény kialakítása mellett egy közösségért való küzdeni tudás és akarás fontos nevelési tényező a speciális sikerélmény biztosítása mellett

További gondozott területek:

- természettudomány: főleg az egyes szakterületekhez kötődő tantárgyak (fizika, kémia és biológia) versenyfelkészítései
- művészetek: a lehetőségekhez mérten legyenek minden évben képző- és előadóművészetek kategóriájába tartozó foglalkozások (pl. rajz szakkör, színjátszó kör, ének kar, stb.)

- humán területek: főleg az egyes tantárgyakhoz kötődő versenyekre való felkészülések (magyar nyelv, irodalom, történelem)

Fontos megemlíteni, hogy több országos hálózatnak is a tagjai vagyunk, amely megkönnyítheti az egyes területekhez kötődő szakmai munkát, tapasztalatcserét valamint a pályázatokon elnyerhető támogatások megszerzését.

- 2012-től Akkreditált Kiváló Tehetségpontként kapcsolódtunk be a tehetséggondozás országos hálózatába, melyet a továbbiakban is fenn kívánunk tartani, amely időről időre megismétlődő akkreditációval lesz lehetséges. Így pl. 2016-ban már teljesítettük egyszer ezt a megismételt eljárást.
- 2014-ben elnyertük a Kiváló Tehetséggondozó Iskola címet.
- 2017-ben lettünk az Új Nemzedék Központ jóvoltából Minősített Tehetséggondozó Műhely, amely azért kiemelt jelentőségű, mert ebből jóval kevesebb van az országban, mint az előzőkből. Ráadásul a továbbképzésekhez, szakmai anyagokhoz, előadásokhoz és tárgyi eszközökhöz való hozzáférés a Központ jóvoltából automatikus (tehát még pályáznunk sem kell rá).

1. Tehetségkutatás az általános iskolában

A legkorábban felismerhető tehetségelemek a művészetekben, a sportban és a matematikában jelentkeznek már az alsó tagozatban, s szerencsére ezek megmaradnak később is. Ehhez kapcsolódnak a döntően felső tagozatban felszínre kerülő nyelvi, természettudományos és ritkán a kutatói érdeklődések fokozódása.

A **sport** terén viszonylag egyszerű dolgunk van, hiszen a legkülönbözőbb versenyeken lehetőségük van a diákoknak bemutatkozni. Testnevelő kollégáink figyelik és jegyzetelik ezeket a rendezvényeket. Az iskolánkba való bejutás egyik lehetséges módja a „sportolók informatikai osztályába” való jelentkezés, amelyre olyan korosztályos élsportolókat várunk, akik a tanulást és a sportot is magas szinten kívánják űzni a középiskolás éveik alatt.

A **művészetek** területén is vannak alkalmak a bemutatkozásra, amelyet az iskolánk rajz tanára, ének tanára és a színpatszó kör vezetője figyel. Ezen felül minden évben szavaló és mesemondó versenyeket is hirdetünk.

Műszaki iskola révén, számunkra a legfontosabb terület a **matematika**. Kialakult és folyamatosan fejlődő monitoring hálózatot üzemeltetünk az 5-6 fordulós, levelező versenyünkkel, amely az iskolánkban lebonyolított döntővel zárul minden év áprilisában.

A természettudományos tantárgyak és a kutatómunka iránti érdeklődés felkeltése érdekében „La-BORO-k” néven nyílt laborok foglalkozásokat szervezünk az érdeklődő általános iskolások számára.

A **nyelvi készségeket** a „Boronkay Anyanyelvi”, a „Boronkay Német nyelvi” és a „Boronkay Angol nyelvi” versenyeken teszteljük.

2. Általános iskolások tehetséggondozása

Ezen korosztály tehetséggondozásában több évtizedes múlttra tekinthetünk vissza, főleg a matematika területén. Ide sorolandó a levelező versenyünk, hiszen itt nem csak feladatsorokat kapnak időről időre a kisdíjakok, de ezekhez kidolgozott mintapéldákat és magyarázatokat is. Október elejétől január közepéig foglalkozunk a 8. osztályosokkal magyar anyanyelvből és matematikából, hogy a központi írásbeli vizsgákra felkészítsük őket, s ezzel esélyt teremtsünk arra, hogy a nívósabb iskolákba is bekerüljenek.

3. Tehetségek beiskolázása

Az általunk rendezett programokon (a fenn említettek listája itt kiegészül a nyílt napjainkkal) felhívjuk a diákok figyelmét a nálunk folyó munkára és ösztönözzük őket, hogy továbbtanulási lapjukon jelöljék meg iskolánkat is. Ha a törvényi keretek lehetőséget biztosítanak rá, akkor a különböző versenyeken megszerzett eredményeket plusz felvételi pontokkal jutalmazzuk. (Ez a lehetőség 2008-ban megszűnt, remélhetőleg csak átmenetileg.)

4. Tehetségkutatás saját diákjaink között

Ebben a társaságban könnyebb dolgunk van, hiszen minden tanítási órát mi tartunk, így a szaktanárok megfigyelhetik, hogy kik tanúsítanak nagyobb érdeklődést, kik motiváltabbak az átlagnál és azokat is látják, akik különösebb erőfeszítés nélkül érnek el jó teljesítményt. Természetesen ösztönözzük őket arra, hogy kapcsolódjanak be az iskola szakköri munkáiba, vegyenek részt versenyeken, szerepléseken, s abban is támogatjuk őket, hogy más iskolák (főleg felsőoktatási intézmények) által szervezett programokba is bekapcsolódjanak.

5. A tehetséggondozás intézményi szinterei

A **tanítási óra**, ahol a szaktanár elsősorban egyéniségével, változatos óravezetési tematikával, differenciált feladatkiosztással, másodsorban applikációs és multimédiás eszközökkel igyekszik fokozott érdeklődést kiváltani a rá bízott tanítványokban. A kötelezően előírt tananyagon túl szorgalmi feladatokat ad és biztatja a diákokat a szakkörökön, versenyeken való részvételre.

A **szakkörök** heti rendszerességgel, jellegétől függően hetente 1-4 alkalommal kerülnek megtartásra. A teljes szakköri lista minden évben olvasható az iskola honlapján. Legfontosabb vezérelv, hogy mindenki találjon az érdeklődéséhez közelit. Így van sport, szakmai, reál és humán tárgyakhoz köthető, valamint művészeti jellegű is. Sok év átlagában elmondható, hogy minden évben heti szinten több mint 100 óra kerül megtartásra ebben a kategóriában.

De meg kell említeni az iskola tanárai által vezetett különböző **kutatómunkára**, innovációra irányuló tevékenységeket is, melynek témái természetesen időről időre változnak, az éppen fellépő igényeknek és lehetőségeknek megfelelően. (Volt már nyelvészeti, pénzügyi-adózási, mikro-biológiai, műszerfejlesztési, járműkonstrukciós és még sok más témában.) A kutatómunka kapcsán kell megemlíteni az **egyéni mentorálást**, mely során egy-egy témát szakavatott pedagógusok vezetnek 1-3 fő diák bevonásával.

Ide sorolandók az alkalmanként megrendezett **tematikus napok és táborok** is. Ezek közül vannak olyanok, amelyek hagyományosnak nevezhetők, hiszen legalább 10 évre visszamenőleg mindig megrendezésre kerültek főleg önköltséges formában (legfeljebb kisebb alapítványi támogatással): színjátszó (vagy dráma) tábor, kosaras edzőtábor, nyelvi táborok (angol, német és spanyol nyelvterületekre), természetvédelmi táborok és túrák (esetleg többnapos terepgyakorlatok), sí tábor, vízi tábor. Az alkalmanként megrendezésre kerülők főleg pályázati finanszírozásból, vagy egy-egy lelkes tanár „felajánlásából” valósultak meg: matematika tábor, komplex természetismereti tábor.

6. Versenyeztetés, szerepeltetés

A folyamat egyik fontos, bár nem nélkülözhetetlen elemének tartjuk. A verseny nem csak sikerélmény forrása, de ismerkedési lehetőség is. Ismerkedés más, hasonló érdeklődésű diákokkal és felnőttekkel, más intézmények épületeivel, de nem elhanyagolható magának az utazásnak az izgalma sem. Így a diákoknak természetessé válik az idegen környezetben való mozgás, a változó körülmények közötti jó teljesítmények nyújtása, vagyis az

ALKALMAZKODÁS. Általános rendező elv, hogy az OKTV és SZÉTV esetében minden általunk oktatott részéből indulunk az első fordulóban, illetve 9-10. évfolyamokon az ezt előkészítő versenyeken. Ugyanígy fontos eleme a technikus képzésnek az OSZTV. Fakultatív versenyek között prioritást élveznek a minisztériumok által szervezett vagy az általuk támogatott versenyek. Sportban a pontszerző diákolimpiai versenyek kezelendők kiemelten (a versenyszámok listája minden tanévben külön-külön kerül meghatározásra).

Ugyanezen érvek mondhatók el az előadó-művészeti ágakban jeleskedőkről. Számukra évente több alkalmat is biztosítunk iskolai és városi szinten a fellépésre, bemutatkozásra.

A kiemelt kategóriák tekintetében teljes díjmentességet biztosítunk a diákjainknak. Elsősorban fenntartói finanszírozással számolunk, de ha ez bármilyen okból adódóan nem lenne lehetséges vagy teljes, akkor az alapítványunk biztosítja a szükséges forrásokat. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy egyetlen egy arra érdemes diák se maradjon le egy rendezvényről csak azért, mert pl. a szülei nem tudnák fizetni a részvétel költségeit.

7. Új eszközök, módszerek alkalmazása

Az előző pontokban részletezett, hagyományos és eredményes tehetséggondozási eszköztárunkat szeretnénk új módszerrel is bővíteni. Ehhez természetesen szükséges személyi, tárgyi és szervezeti feltételek szükségesek, melyek fenntartói hatáskörbe tartoznak. Az alábbiakra gondoltunk:

- Szülősegítő konzultáció keretében egyéni és/vagy kiscsoportos szaktanácsadást kívánunk biztosítani tehetséges gyermekek szülei és/vagy pedagógusai számára nevelési, motivációs és pszichológiai kérdésekben.
- A tehetségszűrés, -azonosítás eszköztárának bővítését tervezzük annak érdekében, hogy a sikeres tehetségek mellett programjainkba bevonhassuk a kettős különlegességgel rendelkező, a lemorzsolódó, vagy a rejtőzködő tehetségeket is. Ezért az iskolai tehetséggondozó csoport tagjainak fejlesztését, illetve tapasztalatcserét kívánunk kezdeményezni a tehetséggondozásban sokrétű tapasztalattal rendelkező intézménnyel.
- Tanulói tehetséggondozó tréning lebonyolítását kívánjuk megvalósítani 25-30 órás időkeretben, személyiségfejlesztő fókusszal. Kiemelt célcsoportunkba azok a tanulók tartoznak majd, akik több tehetségterületen is kiemelkedő képességűek.
- Komplex program kidolgozása: egy adott tehetségterületen kiemelkedő tehetség számára az egyéb gardneri képességterületeken is fejlesztés biztosítása, vagy több tehetségterületen is kiemelkedő képességűek összehangolt fejlesztése.

8. Elfogadtatás

Nagyon nehéz dolog tud lenni egy tanár számára, hogy a kiugróan jól teljesítő diákot a többiek ne nézzék „strébernek”, sőt ez magának a tehetséges gyereknek sem könnyű. Iskolánk több dologgal is igyekszik ez ellen hatni:

Összetett **kitüntetői rendszert** dolgoztunk ki (Házirend), aminek az a lényege, hogy mindenkit abban ismerjük el, amiben tényleg jó, abban viszont legyen is elismerve. A tanévzáró ünnepeken a diákok közel fele átvehet valamilyen elismerést (sport, kultúra, közösségi munka, műszaki, közismereti), így csökken az „irigység” effektus, megtanulják egymás eredményeinek elismerését. S ezek megjelennek az iskolaiújságban is.

Folyamatos **megerősítést** kapnak arról, hogy ők is tehetségesek valamiben, igyekezzenek hát azt megtalálni, s abban az átlagot meghaladó teljesítményt nyújtani.

A tanév közben elért eredményeket (még ha nem iskola színeken születnek is) kihelyezzük a hirdetőre, érmeiket, okleveleket, kupákat pedig közszemlére tesszük az Aulában, a jelentősebbekről pedig beszámolunk a honlapunkon is.

A legkiemelkedőbb eredményeket **márványtáblába** vésetjük, amely nem csak nagy dicsőség, de örökérvényű emlék is.

9. Továbbtanulás

Felméréseink szerint az iskolai tehetséggondozásban aktívan résztvevő diákjaink közel 100%-a felvételt nyert felsőoktatási intézményekbe. Talán ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy sikerült a tudás utáni vágyat fenntartani, esetleg néhány esetben felébreszteni. Korábbi tapasztalatok alapján elmondható, hogy közülük többen kiemelkedő eredményeket értek el ott is. Többen doktori címet szereztek közvetlenül az egyetemi évek után.

10. Kommunikáció

A munkánk visszaigazolása, ha sok jó (főleg országos szinten) eredmény születik. Ugyanakkor fontosnak tartjuk, hogy erről a közvélemény is értesüljön, ezért az alábbi eszközöket vesszük igénybe:

- a jól szerkesztett iskolai honlapunkon naprakészen „kihirdetjük” a legfrissebb eredményeinket, amelyek az archívumból később is kikereshetők maradnak (az eredmények felsorolásán kívül általában fotók és egy rövid cikk is tartoznak ezekhez)
- az előző egy rövidített változatát elküldjük a helyi elektronikus sajtóknak
- a legkiemelkedőbb eredményeket újságcikkbe fogalmazva jelentetjük meg a helyi írott sajtóban (sajnos ezért 2010 óta fizetni kell)
- a tanév eseményeit, eredményeit összegyűjtő kiadványba is bekerülnek, melyeket eljuttatunk minden környékbeli (közel 100) általános iskolába
- a legkiemelkedőbbeket szóban is elmondjuk a hozzánk ellátogató vendégeknek, illetve akkor, amikor mi magunk előadóként veszünk részt valamilyen rendezvényen

11. Személyi feltételek

Az intézményi tehetséggondozás személyi feltételét a tehetséggondozó csapat tagjai biztosítják. Összetételük szerint döntő részben szakterületükön legalább 10 éves pedagógiai és tehetséggondozói tapasztalattal rendelkeznek, szinte valamennyien jelentős szakmai díjak kitüntetettjei. E mellett az éppen aktuális lehetőségek alapján további tehetségszolgáltató szakembert is bevonunk a munkába: tehetségmentor, mentálhigiénés szakember, pályázati menedzser. Voltak például olyan évek, amikor a tehetséggondozás támogatására pszichológus közreműködését a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Váci Tagintézményével kötött megállapodás keretében biztosítottuk, a szakszolgálati iskola- és óvodapszichológia koordinátorának bevonásával. A tehetséggondozás iskolai programfelelőse kiemelkedő pedagógusa a tantestületnek, aki több évtizedes tehetséggondozói háttérrel és országos díjak birtokosaként irányítja az iskola ezen műhelyét. A csapat tagjainak fejlesztése érdekében az intézmény vezetése prioritással kezeli a csapat tagjainak részvételét a pedagógus-továbbképzéseken, az egyéb tehetséggondozási céllal rendezett konferenciákon, ankétokon, illetve a szakmai kiadványok beszerzése területén.

12. Anyagi források

Ahogy arra a bevezetőben is utaltunk, ezen tevékenységek folytatásához szükség van megfelelő anyagi háttérre.

A legfontosabb kiadások: tanári óradíj (foglalkozások, kíséret, felügyelet, feladatsorok összeállítása és javítása), utazási-, szállás-, étkezési-, nevezési-, részvételi-, bérleti és jogdíjak, anyag-, eszköz- és postaköltségek. Tehát látható, hogy még logisztikailag sem kis feladat egy összetett, minden tantárgyra, sőt ezen felül egyéb területekre kiterjedő tehetséggondozó

rendszer működtetni. A dolog érdekessége, hogy minél jobban végezzük a dolgunkat, annál többbe kerül, hiszen egy adott fordulón továbbjutók újabb költségeket generálnak, csakúgy mint egy-egy új programba való bekapcsolódás is. De nem sajnáljuk az ezzel járó plusz munkát, hiszen mindez a tanítványaink épülésére az iskola hírnevének öregbítésére szolgálnak.

A legfontosabb forrásaink:

- Az iskola felhasználható időkerete is tartalmaz egy óramennyiséget (kb. 120 óra/hét), amelyet ezen célra használhatunk. A fenntartónk biztosítja az éves munkatervben jóváhagyott programok költségeinek nagy részét. Ez az említettek miatt a mi esetünkben éves szinten jelentős tétel.
- Iskolánk alapítványai is nagy mértékben hozzájárulnak ezekhez a tevékenységekhez, elsősorban az eszközvásárlás és a részvételi költségek tekintetében.
- Egyre növekvő jelentőségű a szülői hozzájárulás is. Ennek az alábbi formái fordulnak elő:
 - alapítványunk támogatása befizetéssel vagy tárgyi eszközökkel
 - foglalkozások támogatása szervezési feladatok átvállalásával, előadások megtartásával, egyéb szolgáltatások (pl. személy- vagy teherszállítás) biztosításával
 - Tagdíj fizetésen keresztül olyan foglalkozások esetében, amelyek nem pontszerző versenyekre készítenek fel de a gyermekek mindenképpen szeretnék, hogy legyen ilyen szakkör (pl. gyöngyözés)
 - A rendezvényen való részvétel költségeinek részbeni vagy teljes átvállalása olyan esetekben, amikor főleg a diák szeretne olyan eseményen részt venni amelyet az iskola már nem tud támogatni.
- Szerencsére az utóbbi években be tudtuk vonni az egyéni és céges szponzorációt is a költségek fedezésébe.
- Sajnos csak alkalmi, akkor viszont igen jelentős forrásokat biztosítanak a pályázatok, amelyek területén igen eredményesek voltunk 2012 év végéig, vagyis a gazdasági önállóságunk fennállásáig. Bár kisebb tételeket azóta is elnyertünk.
- Korábban jelentős forrásokat biztosítottak a saját bevételek is. 2013-tól azonban az iskolától elvonták az önálló gazdálkodási jogkört, így ez a forrás megszűnt. Reméljük, más csatornán visszapótlásra kerül.

XIV. AZ ISKOLAVÁLTÁSSAL ÉS A TANULÓ ÁTVÉTELÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Elsősorban családi-, tanulmányi- és fegyelmi okok miatt előfordulhat, hogy egy diák és szülei iskolaváltás mellett döntenek. Ez lehet akár önként vállalt, sőt kifejezetten igényelt, de akár „kikényszerített” is. A sok lehetséges variáció közül bármelyik is forduljon elő, az elsődleges rendezési elv a diákság érdeke, ami nem mindig egyezik az egyén érdekével. Fontosnak tartjuk ezen elv rögzítését, mert az utóbbi időben sajnos elszaporodtak azok az esetek, amikor egy-egy „agilis” szülő másokkal nem törődve igyekezett volna kiharcolni azokat a dolgokat, amelyeket a saját gyereke érdekének vélt.

Általános megjegyzések:

- kiskorú tanuló esetében mindig a gondviselőnek kell eljárnia
- az iskolaváltást elsősorban az aktuális tanév lezárását követően javasoljuk
- az iskolaváltás nagy súlyú döntés, ezért javasoljuk többször átgondolni, alaposan tájékozódni a végső lépés előtt

Alapesetek:

1. Ha egy diákunk szeretne átmenni egy másik iskolába
 - szándékát írásban jelezze az igazgatónak címezve
 - jelölje meg a fogadó iskola nevét, címét, az iskolaváltás dátumát
 - mutassa be a fogadó nyilatkozatot (ennek hiányában szülői nyilatkozat az iskoláztatási kötelezettség tudomásulvételéről – tanköteles gyermek esetén)
 - ha lehet, indokolja döntését (nem kötelező)
 - adjon le minden, az iskolához tartozó dolgot: könyvtári könyvek, belépő kártya, menza kártya, iskolai ruházat, eszközök, szerszámok, segédletek, stb.
 - megszűnik minden, a tanulói jogviszonyához kötődő kedvezmény: alapítványi támogatás, menza- és kollégiumi ellátás, ösztöndíj, sportkörtagság, szakkörtagság, stb.
 - a megállapodás hivatalossá válását követő napon törlésre kerül az iskola névsorából, melyet a központi adatbázison is átvezetünk
2. Ha más iskola diákja hozzánk szeretne átiratkozni
 - a szülőnek és a gyermeknek együtt, személyesen meg kell keresnie az igazgatót tájékozódás és egyeztetés (feltételek, lehetőségek, kötelezettségek, elvárások) miatt
 - hozzák magukkal a bizonyítványokat, vagy azok fénymásolatait
 - ha az igazgató lehetőséget lát az átvételre, akkor a potenciális osztályfőnökkel történt egyeztetés után három nap, úgynevezett „próbaidőn” vesz részt a jelölt a lehetséges osztályában
 - a próbaidő alatt kell teljesíteni az előírt szintfelmérőket (kötelező érettségi tantárgyakból) és különbözeti vizsgákat (korábban nem tanult tantárgyakból), melynek formája lehet írásbeli, szóbeli vagy a kettő kombinációja, ezekre a „megfelelő” vagy „nem megfelelő” minősítést kapja
 - a próbaidő leteltével az osztályfőnök begyűjti a szaktanárok benyomását, felmérők, különbözeti vizsgák eredményeit ezt kiegészíti a saját véleményével, nyilatkozik a jelölt is, s ha mindenki igent mond, az igazgató kiállítja a befogadó nyilatkozatot, s már a következő naptól „majdnem” teljes jogú tagja az iskola diákságának
 - azért csak „majdnem”, mert tanulói jogviszonyát csak akkor tudjuk hivatalossá tenni, ha előző iskolája már törölte a saját névsorából és ezt a központi adatbázison is átvezette

- ettől függetlenül az ösztöndíj és az alapítványi támogatáson kívül minden egyéb kedvezményt igénybe vehet, ami a többi diákunkat is megilleti
 - Fontos, hogy más iskolából érkező diákot csak „szabadon” lévő helyre veszünk fel. Ha egy osztályban több jelentkező van, mint a szabadon lévő helyek száma, akkor az igazgató ütemezése szerint vesznek részt a jelentkezők a próbaidőn, s ha ezt mindenki teljesítette az igazgató az osztályfőnökkel konzultálva választja ki azt a diákot, akinek felajánlja a lehetőséget. Az is előfordulhat, hogy egy osztályban a létszámadatok alapján van egy szabad hely, de azt fenntartjuk egy átmenetileg külföldön tanuló diákunknak, így az nem tölthető be.
3. Ha egy diákunknak mi magunk „javasoljuk” az iskolaváltást
- ennek elsősorban tanulmányi és magatartási okai lehetnek
 - ha a diák tanköteles és nincs ellene elmarasztaló fegyelmi határozat, akkor azt a gondviselő nem köteles elfogadni
 - ha olyan esetekről van szó, amelyeknél a jogszabály lehetőséget ad az iskolaváltás „kikényszerítésére”, akkor tanköteles diák esetében az igazgató segít egy új iskola találásában
 - a távozó diáknak természetesen ebben az esetben is szabályosan (lásd 1-es pontban leírtak) le kell szerelnie

XV. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Iskolánk tantestülete kiemelten fontosnak tartja az ifjúság egészséges életmódra való nevelését, melynek egyik fontos eszköze a sport, a testkultúra. Intézményünkben évtizedekre visszavezethető hagyományai vannak a tömeg- és versenysportnak egyaránt, melyre bizonyíték a diákolimpiai versenyek rangsorában évről évre elért előkelő helyezések. A minden nap megtartott egy testnevelés óra is jó lehetőség lenne a fiatalok testmozgásra „kényszerítésének”, de sajnos ehhez a tárgyi feltételek nem állnak rendelkezésre. Bár az eszközellátottságunk a többi magyarországi iskolához viszonyítva jónak nevezhető, s azt sem tartjuk megvalósíthatatlannak, hogy a testnevelés órák egy része az iskolai folyosókon, a szabadban vagy a lépcsőházban legyen megtartva, de az öltözői kapacitásunk mindenképpen kevés ehhez. Szerintünk a 2010-es években nem elvárható, hogy a gyerekek kulturált öltözködési és tisztálkodási lehetőségek nélkül sportoljanak, majd ezt követően vegyenek részt (leizzadtan) egyéb tanítási órákon. Ezért a törvény adta lehetőséget kihasználva úgy döntöttünk, hogy órarendileg heti három testnevelési órát tartunk meg minden olyan osztály számára, amelynek a mindennapos testnevelés kötelező (a többieknek heti két óra). A másik két órát „egyéb” foglalkozásokon teljesíthetik a diákok, melyről a számukra rendszeresített formanyomtatványon igazolást kell bemutatni a testnevelőjének, aki ezt folyamatosan jegyzőkönyvezi:

- Az adott tanévre kiállított versenyengedély egy hivatalosan bejegyzett sportegyesületben (egy tanévben háromszor kell az igazolást bemutatni – év eleje, félév, tanév vége - , melyen az edző vagy az egyesület vezetője hivatalosan nyilatkozik arról is, hogy hetente minimum két órás testmozgással jár az edzés).
- Iskola tömegsport foglalkozásokon való részvétel, melyet a programot vezető tanár igazol az erre rendszeresített kis füzetben az eltöltött órák számának beírásával és aláírásával. Minden hónapban minimum hat órát kell így igazolni, de éves szinten meg kell lennie a 68 órának (a szorgalmi időszak utolsó két hetét már nem vesszük figyelembe). Egy adott hónap hiányát a következő hónapban kell pótolni. Ha ez nem történik meg, akkor a rákövetkező hónapban a testnevelő tanár által kijelölt foglalkozáson kell részt venni. Ha ez sem történik meg, akkor a hiányzás igazolatlan minősül. Ha mindez a tanév utolsó két hónapjában történik (azaz nincs mód az eljárás végigvitelére), akkor hivatalos igazolást kell bemutatni az utolsó tanítási óráig. Ennek hiányában a hiányzó órák mindegyike igazolatlan.
- Egyéb, hivatalosan bejegyzett olyan civil szervezetek (pl. táncstúdió, turisztikai egyesület, vízi mentők, stb.), ahol a testmozgás szerepe elsődleges, igazolása az előző pontban leírtak szerint

XVI. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK

A **választható tantárgyakat**, mint lehetőségeket két szempont alapján kínáljuk fel a diákoknak.

1. A kerettantervben eleve választani kell a „művészetek” témakörben. Itt a szakgimnazisták számára a képzést segítő specialitása miatt kizárólag a rajzot kívánjuk felkínálni. A gimnáziumi osztályaink számára viszont minden olyan területet, amelyhez van, vagy tudunk tanárt szerezni. Természetesen az irreális elvárás, hogy egy 30-34 fős osztályban akár öt különböző képzés legyen egy időben, mert az nagyon gazdaságtalan lenne. Ezért ha órarendileg meg tudjuk oldani, akkor több osztályt „párhuzamosítunk” (egy időben lesznek az ilyen típusú óráik), de még így is csak azokat indítjuk be, amelyeknél a jelentkezők létszáma meghaladja a 12 főt. Ha még így sem jön össze a minimális létszám, akkor ezen társaság tagjai a beindítottak közül választhatnak.
2. A „szabadon felhasználható” időkeret terhére azon tantárgyakat kívánjuk beemelni az órarendbe, amelyek a diákjaink továbbtanulási irányai miatt fontosak. Így pl. kiemelten kívánjuk kezelni az orvosi és egyéb természettudományos továbblépések miatt a biológiát és a kémiát, a műszaki irányok miatt pedig a matematikát és a fizikát. De ezek mellett szóba jöhetnek más tantárgyak is, igazodva a szülői és tanulói elvárásokhoz. Egy csoport beindításának minimális létszáma 12 fő.
3. A törvényben a tanulókra előírt heti órakereten felüli igényeket is ki tudunk elégíteni, ha ez az iskola keretébe belefér és rendelkezünk hozzá erőforrásokkal: terem, eszköz, tanár, anyagok, stb. Ehhez az igénylőknek írásos kérvényt kell beadni az igazgatónak címezve. Minimális induló létszám 12 fő. Eddigi tapasztalataink alapján ezek elsősorban az emelt szintű érettségire felkészítő órákra vonatkoznak, de szóba jöhetnek más foglalkozások is. Fontos, hogy ebben az esetben a diák egészen a tanév végéig nem adhatja le ezen órákat, s értékelést is fog kapni a bizonyítványába.

Az **egyéb foglalkozások** körébe rengeteg minden tartozhat. Gyakoriságuk tekintetében alapvetően három csoportba sorolhatóak:

1. Az egész tanéven átívelő, heti rendszerességgel, jellemzően azonos időpontokban megtartottak: szakkörök, edzések és tömegsport foglalkozások.
Mindhárom listája az adott tanév kezdetekor (szeptember első hetében) kerül kihirdetésre a korábbi évek tapasztalatai (mire van a diákok részéről igény) és a rendelkezésre álló anyagi és humán erőforrás ismeretében. A jelentkezések regisztrálása szeptember 20-án lezárul, s bár a foglalkozások már a második tanítási héten beindulhatnak, csak azok folytatódnak, amelyre kellő számú jelentkező lesz (foglalkozásonként eltérő, de jellemzően minimum 12 fő, ennél kevesebbrel csak külön igazgatói engedéllyel működhet).
2. A tanév egy időszakában, de ott heti rendszerességgel, jellemzően azonos időpontokban megtartottak: versenyfelkészítések, korrepetálások
Ezen foglalkozások résztvevői elsősorban tanári javaslat alapján kerülnek kiválasztásra, de nem zárjuk ki az önként jelentkezőket sem. Meghirdetésük a szakkörökkel egy időben történik, működési feltételeik is hasonlóak. Lényeges különbség, hogy csak az indokoltság lejártáig működnek (véget ért a verseny, sikerült a felzárkóztatás vagy a nyelvvizsga).
3. Alkalmanként (nem heti rendszerességgel) megrendezett foglalkozások. Ezek között is vannak olyanok, amelyeket minden évben lebonyolítunk: nyelvi táborok, sí tábor, gólya tábor, szecskaavató, ének-zenei témanap, Bor-show, stb. És

természetesen olyanok is, amelyek egy-egy tanév specialitásai: rendhagyó órák meghívott előadókkal (művészek, kutatók, újságírók, stb.), Guinness rekord kísérlet, speciális kiállítások, stb. Amelyek megrendezését már augusztusban tervbe vesszük, az bekerül az éves programba is (főleg az évente ismétlődőek), de adódnak év közben is olyan lehetőségek, amelyet kár lenne kihagyni. Minden ilyen programunkról időben értesítjük a diákságot, a tantestületet és a szülőket is.

A foglalkozások egy része ingyenes (korrepetálások, pontszerző versenyekre való felkészítés, tömegsport). Egy részénél hozzájárulást is lehet, hogy fizetni kell (nem pontszerző versenyekre való felkészítés, bizonyos szakköröknél az anyagköltésekhez való hozzájárulás, DSK díj az edzéseken való részvételre). Ennek mértéke minden tanév elején, még a jelentkezések előtt kihirdetésre kerül. Ugyanakkor nem szeretnénk, hogy egy tehetséges diák azért maradjon ki ezekből, mert nincs a szüleinek erre pénze, ezért a szaktanárok, osztályfőnökök felelőssége is, hogy ezeket az eseteket jelentsék az igazgatóságon, ahol megszületnek az ezzel kapcsolatos döntések, illetve az alapítványaink is segítenek ezekben az esetekben, ha azt a kuratórium jogosnak ítéli. S lesznek olyan programok is, amelyek teljes mértékben önköltségesek: sí tábor, nyelvi táborok, de úgy általában minden olyan dolog, amelynek támogatása már meghaladja az iskola illetve az alapítványok anyagi lehetőségeit.

XVII.MÁSODIK VAGY HARMADIK IDEGEN NYELV TANULÁSÁNAK LEHETŐSÉGE

A, Gimnáziumi osztály

A pedagógiai program korábbi fejezeteiben leírtak szerint ebben a képzési típusban már a 9. évfolyamban elkezdődik a második idegen nyelv oktatása. A választható nyelvek listája a rendelkezésre álló tanári állomány alapján kerül kihirdetésre. Terveink szerint hosszú távon is választható lesz: angol nyelv, német nyelv, francia nyelv, orosz nyelv. A lehetőségeinkhez mérten ezen lista bővíthet. A gimnazisták esetében 11. évfolyamtól tudjuk biztosítani a harmadik idegen nyelv tanulását azoknak, akik az addig tanult nyelvek egyikéből sikeres nyelvvizsgát és érettségit tettek.

B, Technikumi osztályok

Mivel a szakmához kötődő kötelező órák száma magas, viszont a szabadon felhasználhatóké alacsony, itt csak az az út járható, hogy az arra alkalmasak a 10. évfolyam végén osztályozó vizsgát tesznek. Erre a volt nyelvi előkészítősök döntő többsége alkalmas szokott lenni. Ezt követően kérvény alapján felmentést kapnak az adott nyelv további tanulása alól, s e helyett vesznek fel egy másik nyelvet, amelyet ugyanazon órarend szerint tanulnak, mint társaik az első nyelvet. Felkínált nyelvek: angol nyelv, német nyelv, francia nyelv, orosz nyelv

C, Mindkét képzési típusra érvényes megjegyzések

- Egyes csoportok beindításának feltétele, hogy legalább 12 fő válassza azt. Annak érdekében, hogy senki ne maradjon második nyelv nélkül, mindenki két nyelvet jelölhet meg – sorrend megadásával - a kiosztott igényfelmérő lapon. Ez a módszer biztosítja, hogy mindenki a választása szerint tanulhat második idegen nyelvet. Természetesen, ha valamely nyelvből 24 fölé kerül az igények száma, ott két csoport indul.
- A második nyelvből is választható emelt szintű érettségire való felkészítés (fakultáció).
- Minden olyan nyelvből meghirdetünk szakkört, amelyre tanárunk van. A beindításnak azonban feltétele a 12 fős jelentkezés. Ezen létszám alatt is vállaljuk a szakkör megszervezését, de azt már csak önköltséges formában (szükséges szülői nyilatkozat). A legfogékonyabbak így akár kettőnél több nyelvet is tanulhatnak.
- Legalább 12 fős igény esetén megszervezzük a nyelvvizsgára felkészítő szakkört is, önköltséges formában.

XVIII. JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZATOK

Nyilatkozat-I. (szülői képviselet)

A VSZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium Szülői közösségének képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Szakmai Program módosításához és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A szülők a korábban érvényes dokumentum módosítását 2020. szeptember 11-ei ülésén megtárgyalta, annak módosítási javaslatával egyetért.

Vác, 2020. szeptember 11.

.....
a szülők képviseletében

Nyilatkozat-II. (diákképviselet)

A VSZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium Diákönkormányzata képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Szakmai Program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Diákönkormányzat a dokumentum módosítási javaslatait 2020. szeptember 02-ai ülésén megtárgyalta és elfogadta.

Vác, 2020. szeptember 02.

.....
a diákönkormányzat vezetője

Nyilatkozat-III. (tantestület)

A VSZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium Tantestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Szakmai Program módosításait az iskola pedagógusai egyhangúlag (nulla tartózkodás, nulla ellenszavazat mellett) megszavazták a 2020. augusztus 31-én megtartott, tantestületi értekezleten.

Vác, 2020. augusztus 31.

.....
a tantestület megbízott képviselője

Nyilatkozat-IV. (jóváhagyás)

Alulírott Fábián Gábor a VSZC Boronkay György Műszaki Technikum és Gimnázium igazgatója a tantestület által elfogadott Szakmai Programot jóváhagyom, egyben elrendelem annak 2020. szeptember 01-én való feltételes (DÖK, szülők jóváhagyása véglegesíti) hatályba lépését.

Vác, 2020. augusztus 31.

.....
Fábián Gábor igazgató